

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryiltér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, március 21.

Mai számunk főbb közleményei:

- Válassz az Osztrák-Magyar Bank vezérigazgatójának. Megbűntetett kontók.
- Vilmos császár bécsi útja.
- Elfogott szökevény vezérigazgató.
- Gróf Kinsky Pálma ilka levele az aradi újságról.
- Sporttelep a Maros tulsó partján.
- Polgármesterből aradi törvényszéki bíró.
- Szivák Imre — öngyilkos.
- Justh Gyula a magyar intelligencia ellen.
- Ujabb bankbukás a fővárosban.
- Fegyházra ítelt rablógyilkosok.
- Pikáns plakát.

A bankelnök ravatalánál.

Arad, március 21.

A magyar közélet egyik kiváló embere, a budapesti ügyvédi kamara elnöke agyonlőtte magát. Öngyilkosságának kétféle okát beszélük: gyógyíthatatlan betegségét és azt, hogy menekült egy bank kitörni készülő válsága elől, amely őt, mint a bank elnökét nemcsak vagyonában károsította meg, de minden bizonynyal tekintélyében, társadalmi presztízisében is megviselte volna. Ez is gyógyíthatatlan, kínos betegséget jelentett; a nevének érintettségére, magas pozíciójára méltán büszke fő fi lelki betegségét, amely elviselhetetlen kínal borította volna rá az ilyen szenzációnak nyilvános pertraktálását.

Megdöböntő módon bosszulja meg magát az a tultengés, az a természetellenes versengés, amely a bank-élet terén különösen a fővárosban kitej-

lődött. Az egyik bank még ott fekszik a pénzügyi kapacitások előtt az operáló asztalon, és csak alig erősödik a remény, hogy nagy vérvesztés árán, tőke-amputáció által megtudják tartani az életnek. Es ezt a válságot követi egy másik válság: egy másik intézet bukása, amely a kis kezdetből egyszerre akart közép, talán nagybank is lenni. A helyre nem hozható veszteség pedig ebben a második esetben nemcsak a bank részvényeseit éri, hanem a magyar jogász-életet, a politikát, a társadalmat, a melynek egyformán jeles embere volt Szivák Imre.

Utólag mindenki előtt kézen fekvők azok az okok, amelyek az ilyen bankválságokat előidézik. Az egyiknél egy bank, amely a vidéki pénzintézetek hitelszolgálatára alakul és erdőspekulációt, afrikai meg amerikai vállalkozásokban való részesedést vállal; a másikon pedig, amint a *Törlesztési Bank* kiugrott vezérigazgatója mondja, „a személyi hitel tultengő kultiválása, különösen az igazgatóság néhány tagjának túlnagy érdekeltsege.” Aki a pénzintézeti életben kevéssé járatos, fölfogja, mekkora szabálytalanságot jelent ez. Mert az igazgatóság, amely hitelek megszavazása fölött dönt, a legnagyobb inkompatibilitást követi el, ha önmagának szavaz meg kölcsönöket, — esetleg a maga hitelképességét jóval fölühaladó mértékben.

Sajnos, a szemetet mindig csak a

kitakarításnál látni meg. A söprés előtt gyönyörűen festenek a mérlegek, pompásan sikerülnek a tőkeemelések és vigan perdülnek az osztalékok. Mikor pedig a közönség a fölborult bankok belső titkait látja, szinte lehetetlen elfojtania a gondolatot: vajon, hol, mi minden van előttünk elrejtve?

Bizonyos, hogy a bank tultengés, különösen a fővárosi kisebb bankok erőltetett fölfelé kapaszkodása, beteges jelenség volt, amelynek meg kellett bosszulnia magát. Es előrelátható volt, hogy a katasztrófák akkor fognak bekövetkezni, a mikor a hitelviszonyok kritikussá válnak, amikor a hitel megvonása kezdődik. De azért a megtörtént két esetből nagyon megszemenő, erősen általánosító következtetéseket vonni kár lenne és igazságtalan volna. A krízis idején a beteges jelenségek a napvilágra jutnak, az egészségtelen, életre nem való alkotások elhullanak, s bizonyos, hogy a bukások száma még nem fejeződött be; de azért az, a mi nem szenved a cél nélkül való alapítás, vagy az erején felüli vállalkozás belső bajaiban, az megmaradhat és meg is fog maradni. S nem sok hasznalenne, ha a pénzintézetek számára megint az állami ellenőrzést sürgetnék; ahol hibák vannak, ott megbosszulják azok magukat az állami beavatkozás nélkül is, a hibák ellen biztos preventívát pedig az állam se tud adni.

Erdélyi történetek.

Írta: Csokme Ferenc ref. esperes lelkész.

1. A kakascsináló nő.

— Csenedélet a parókián. —

Nagy volt az öröm a mi házuknál, mikor Mátyika, — a vén cigányasszony, — kakascsináló körútjában, — melyet főképp parasztháznál gyakran megteszen, — hozzánk is eljutott. A dolog úgy történt, hogy épen az ablak alatt ment el, amikor a gyermekek mély instanciával kezdtek kérni anyjukat, hogy hívják be a kakascsináló néit.

— Hát hívjátok, nem bánom.

Jó szabadítást csináltak hamarjában a nyári konyhában. Ki szalmáért, ki gyufáért, ki meg törökbuzáért futott birtelében. Sokan vannak, sokféle futhatnak. Es okon történik meg, hogy ha a sok közül valamelyik hibázik, futás közben össze zavarodik s nem az kap ki, aki hibázott, hanem valamelyik ártatlan szenved vértanúságot. A városból hozott pogácsát pedig azt sem tudom, hány felé törjem és kinek adjam s negy sokadalom miatt, ugy körül fogják pogácsás, — olykor sósperces, — tarisnyámat.

Mátyikának is volt dolga a gézenguzokkal. Tűzön-fűzön keresztül kakashos akartak jutni, mielőtt még meg lett volna. Mintha bizony nem kellene megvárni előbb, hogy a tűz jó lánggal égjen, aztán szépen és szüntelenül forgatni a drótszálat, hogy a törökbuzaszem

szépen, egyenletesen pattanjon ki, se el ne égjen, sem pedig ne maradjon egy része pulykának.

Ahogy aztán az első kakas készen volt, — s kakastermészetéhez híven kirepült a rostából: vala ám egyszerre nagy bur-háború. Melyik kapja el hamarabb? Kézze-lábbal utána, mind a hány van. Egyik a kicsi széken esett keresztül, másik a dagasztószék alá került, a harmadik levért két fazakat, egyik a saját orrát törte be. Ideje volt addig több kakasnak is kikelni törökbuza-tejásokból, s nagy hamar tele volt egyiknek a kalapja, másiknak köténye, harmadiknak zsebe keze, negyedik meg orrvérzés ellen száját tömte meg pattogatott kukoricával, — s tudja az Isten, milyen a medicina tudomány, — de hát meggyógyult tőle.

Falusi mulatság, gyermek-mulatság, de mindenesetre hasznos és takarékos dolog, mert a legközelebbi ebéden négy porció leves, ugyanannyi pacsenye maradt meg, lévén a kis styafiak nyakig telítve kakassa! Meg is állapítottatt ezen ötletből, hogy ezután minden héten egyszer kakas lesz ebédre.

Kálvinista papi háznál es igen helyes beosztás. Hej, mert abból a kicsi kapéból nehezen jut mindig tejfölös ételre. Mert én nem tudom, hogy van az, de az a haszontalan gyermekhad, sem azt nem nézi, hogy kálvinista, sem azt, hogy kapével van dolga, annak enni kell, ha nem is valami különös finom dolgot, de mindenesetre: eleget. Ennek az elégnek aztán bajos, — nálunk, — kitalálni a határát.

Nőnek is az igaz, mint a kender. Hat esztendő fia ka'ongyába rakna tíz darab városi finom, haloványaru, vékony dereku és lábazaru gyermeket nem és korkülönbség nélkül. Kényt pedig annyit kitanul (már t. i. elszaggat), mint egy egész iskola.

Gorvig Izeák a szomszéd szatócs, könyv-, papír- és írószer-raktárral bővítette üzletét, mióta gyermekeim megismerkedtek az ABC. tudományával. S vállalkozása, hogy mennyire beütött: a bugyellárisom a megmondhatója.

Lehetnek gyermekeim gézenguzok, kenyérpusztítók, könyvszaggatók, de egy bizonyos, hogy még sem rosszak. Legalább nekünk nem.

Mint minden este, — ugy a kakascsináló nagynapon is, lefekvéskor nem feledkeztek meg a minden esti imádságról. A kicsi Margit olyan szépen szokta elmondani: Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben ... tied az ország, a dicsőség, a hatalom ... Jó éjszakát édes apámnak, édes anyámnak, Jü iskánnak, Tamásnak, Ferikének.

Ezen este imádságát még ezzel is megtoldta:

— Jó éjszakát a kakascsináló néinek. Ámen.

2. Csicsonkázó egyesület.

Nem kell hozzá sem „belépti díj,” sem „belépti jegy” a tagság is csak attól van függővé téve, hogy első elemista legyen — s meg hogy Bartók Gyulával jó lábón álljon —

De a milyen természetes a beteg alapításoknak ez a sorsa, ép annyira őszintén szánandó, hogy áldozatul Szivák Imre életét követelte. Az ő halála vesztesége a magyar jogéletnek és politikának és egyben szomorú emlékeztető a bankválságok eszterdejére.

Válasz

az Osztrák-Magyar Bank vezértitkárának.

— Pranger sötét szemüvege. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, március 20.

Mai lapunkban közölték Pranger-nak, az Osztrák-Magyar Bank vezértitkárának a vidéki pénzügyesekről elmondott véleményét és intelmét. A nyilatkozat azt mutatja, hogy a vezértitkár sötét szemüvegen át nézi a pénzügyeseményeit. Ma érdekes választ kapott az ifjúság vezértitkár.

Weisz Fülöp, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vezérigazgatója a következőképpen nyilatkozott:

— Mindenkinnek hálás köszönettel kell vennie a vezértitkár mostani nyilatkozatát, nemcsak a banköröknek, hanem a közönségnek is. Mindazonáltal a legtanácsosabb lett volna, ha a vezértitkár a nyilatkozatát nem most teszi meg, hanem vagy 5 hónappal ezelőtt. Most, amikor a pénzügyi helyzet olyan feszés és kínos, tanácsosabb lett volna egyáltalában nem nyilatkozni. Ami a vezértitkárnak az építkezési hitelre vonatkozó nyilatkozatát illeti, azt hiszem, ez nem Magyarországra, hanem inkább az ország másik részére vonatkozik, mert amint ismeretes, Galiciában indult meg egy nagy akció az iránt, hogy az Osztrák-Magyar Bank támogassa az építkezési hiteleket. Az alapítók-emelésre vonatkozó kijelentések, sajnos, tényleg Magyarországra irányulnak, mert köztudomású, hogy a magyarországi vidéki tőkeemelés egy része inkább lombardirozás, mint tényleges tőkének a fűszere való bevonása. Ezt azonban nem Pran-

ger fedeste föl. Az intés az egész monarchiának szól, de célszattal van a finánc és különösen az építkezési váltók révén a magyar, főleg a vidéki takarékpénztárakra is. Egyébként azt hiszem, hogy ő csak figyelmeztetni akarta a pénzügyi köröket és a közgazdasági élet faktorait, hogy a pénzügyi szorult helyzetben van. Amit egyébként mi is tudunk. Megjegyzem, az intés — minden jó intenciója mellett is — részben helytelen, mert most inkább megnyugtató kell az embereket, mint tüzet kiáltani. Sokkal jobb lett volna, ha öt hat hónap előtt tette volna meg és nem most.

Egy másik vezető egyénisége pénzügyünknek odanyilatkozott, hogy a Pranger-féle nyilatkozat nem egészen szerencsés, mert hiszen a hitelmegszorítások szükségessége tulajdonképpen részben a jegybank idézte föl, mert a jegybank maga is óriási módon tullepte a megszavazott hiteleket. Ilyen kihívó módon csak annak lehet kritikát gyakorolni, aki maga nem részes ez állapotok bekövetkezésében. A jegybank pedig részes.

Megbüntetett kontárok.

(Tizenhárom korona megtakarítással tízezer korona kár.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 21.

Arad város tanácsa ma délelőlt zárt ülést tartott, amint ezt minden hét szerdáján megszokta tenni, hogy a kihágási bíró ítéletei ellen beadott felebbezéseket tárgyalja. A rendőrbírságokról alkotott törvény ugyanis elrendeli, hogy a kihágási felebbezések a tanács részéről titkos ülésekben intézendők el. Semmi sem bizonyítja jobban, mint ez a tény, hogy bürokraták készítették ezt a törvényt, akik bizonyára nem ismerték Aradot és ebben a városban azokat a botrányos visszaéléseket, a közönségnek azt a horribilis megkárosítását, ami az építkezési ügyek körül történik. Ha a törvény alkotója tudta volna, hogy egy város tanácsa egyetlen ülésében ezer korona pénzbírságot kénytelen kiróni kontár építőmesterekre, akik jogtalanul vállalnak munkát és

fittyet hányva az építési szabályrendeletre megbízókat a leglehetősebb helyzetekbe juttatják, úgy bizonyára nem mondaná ki az említett törvény, hogy az ilyen ügyek zárt ajtó megett intézendők el, hanem gondoskodott volna arról, hogy hirdetésmény útján jussanak ezek az ítéletek a közönség tudomására a elrettentő például szolgáljanak.

Sajnos, a zárt ülésben elítélt építők neveit nem hozhatjuk nyilvánosságra, mert nem akarjuk az ítélkező tanács tagjait kellemetlen helyzetbe sodorni. A tanács gondoskodni fog róla, hogy megfelelő utat találjon a közönség felvilágosítására, mert az ő kötelessége is, hogy a tapasztalatlanság és különösen a szegény embert az ilyen elemektől megmentsse. Annyit azonban konstatálnunk kell, hogy három mestert, akik az építési szabályrendelet intézkedéseinek mellőzésével a jogosított iparosok, de különösen a kis vagyonu építők megkárosításával vállalt és végső munkát, körülbelül ezer korona pénzbírsággal volt kénytelen sújtani, mert ezeket a kontárokat már előzőleg is megszálltá hatatlan esetben súlyos pénzbírságra ítélték; de a büntetés nem használt, mert a büntetés nagysága nincs arányban a vállalkozásból eredő haszonnal.

Annak illusztrálására, hogy a jogosítvány nélküli vállalkozók milyen károsodást okoznak a közönségnek, mondjuk el a következő esetet:

A város számvevő hivatala úgy találta, hogy Lukács György, aki még 1905-ben építtette meg házát a Képolna utca 25. szám alatt, ez ideig nem fizette be a lakhatási engedély kéréséhez előzetesen leteendő 12 korona szemle díjat. Ezt jelentette a tanácsnak a számvevőség és a tanács megbízta a városi adóhivatalt, hogy a 12 koronát hajtsa be.

Az iratok átvizsgálása közben tünt ki, hogy az építőtnek micsoda pótolhatatlan károkat okozott az építőmester, aki hogy a lakhatási engedélyhez szükséges kérvényre az 1 koronás bélyeget és 12 korona szemle díjat meg nem fizette, a kérvény beadását elmulasztotta. Az természetesen ebben az ügyben másodrendű, de mindenestre az aradi viszonyokra élénk világosságot

akárki. Mert a kisi Gyula „fránya legény,” ha megharagzik. Ugy érte a mesterséget — pardon! művészetet — hogy ugyan „ember legyen a talpán, aki „megállhat” előtte.

A Bartók Gyulával való „jó lábon állás” mellett nélkülözhetetlen tagsági kellékek az alkalmas „lábbeli,” mert különben bizony ha bír „versenyt húzhatni” bárki is vele, kinek az „angyal” ujesztendők olyan pár ráncoszáru csizmát hozott, melynek „rácossámai” felülhaladják az első elemi első félévi számtani tananyagának — széles körét.

Vannak olyan kollégái ugyan, kik bakancsszeggel kiverettel léptek a „csicsónkázó egyesület” tagjai közé s váltig erősítik, hogy jobbat tudnak húzni, mint ő. De bizony, ha minden egyéb igaz is a világban, — ez az egy merő tévedés. Azok „karcolnak,” ő pedig úgy „simít,” mint a bőr! Nem rontja össze a csicsónkát!

Az „egyleti helyiség” az új kollegium előtt, tán két clayi hosszúságban és akkora szélességben, mint egy első elemista csizmája. (Ez is az oka, hogy a gimnazisták nem csicsónkázhatnak, nemcsak a Gyulától való félsz:) A papa híjában hordatja meg drága bikkfa hamuval, a reggel első órája már tisztán találja.

A kisi Zalányi Farkas fél 8 órakor már pontosan az „egyleten” van a seprő a havat — egy sapkával. Ugyhogy mikor Bocz Endre urfi is megérkezik, a „nyitány” már megvan. Neki különben csak a lába, illetőleg lábheije első elemistányi, ami „tszcsitja” s megkülönböztető jelölése, hogy Makkai Jánóval „egy, test egy lélek”, amint mondani szokták „par” te s tu”,

aki Gyulával, az egyesület elnökével egyszerre indul ebédelni, ami legjobban mutatja a barátságukat: s így van, aki protezsálja.

Most is nél épen ő az, aki vezeti a vonatot. Hosszu sort képeznek. Elöl a masinista (legjobban tud fétyölni), azután a vonatvezető (elnök vagy alelnök), azután Jenei Elek, Thuri Ator, Brassai Károly, Vajna Pista, Nagy Ödön, sorakoznak egymásután.

A masinista fétyöl. A vonatvezető elküldte: „Nagyenyed 5 perc!” — Még egy kis szünet (égő vágtyól égnék! . . .) Gyula szemlét tart a soron s azzal megérkeznek (aki megérkezik) a pálya tulsó felére.

„Félvinc 2 perc!” s ezzel indulnának is vissza, ha sebesültek nem volcának, kiknek dacára esztöknek, szorgos kötelességük feltápáskodni, mert különben...

Ott van né! a vonat elküldte, három kupé is van egymáson. A masina kazánjából piáne vér foly! — Egyet fétyöl s semmi baj sincs. Lehet ismét jegyet váltani!

Nagyenyed 5 perc!

Félvinc 2 perc!

Csengetnek. De nem a vasutnál. 8 óra. Órára kell menni. Vasd el magad! Van lótas futás, de akkora, hogy némely gyermek alig kapja — saját osztályát.

Mínapában egy 2 ik elemista lélekszakadva rohant be a IV. éves theologusok közé. Akkor eszmélt csak, mikor látta, hogy itt sok a — „tanító bácsi”. Egyik pedig — szememmel látam — a sarkánál kereste a kilincset.

Pá perc alatt minden elcsendesül. Tanító bácsi fel ül az „ülöszökre” s a tél örömeiről magyaráz. Bartók Gyula — csodálatos! — folytonosan tartja az ujját.

— No, mondjad hát Gyula, mit csinálnak télen az „emberek?”

— Korcsolyáznak, csicsónkáznak, disznót perzsálnak.

— Igen, de egyebet is talán?

— Disznófület esznek...

— Keveset tudsz Gyula. Magadból indulsz ki. — Mondjad Károly!

Ez a Gyula különben a múlt évben óvodai, az idén pedig iskolai nevezetességre tett szert.

A múlt évben történt, hogy egy kiflivel a kezében (áskája könyvvel volt tele!) elindult az óvodába. Utközben beszédbe elegyedik egy lézengő — kutyával. Fíro-farol a kutya előtte, csóválgatja farkát, míg egyszer csak — az átkozott! kikapja kezéből a villás-reggelire szánt kiflit.

— No ha megetted, hát most eredj te az óvodába! azzal megfordul a sarkán s haza megy.

Ez évben pedig a pályán van épen.

Kovács Ödön dr., igazgató tanár meggy órárt tartani.

Az még nem volt baj, hogy az igazgató tanár órárt tart, hanem mikor látta, hogy átjár a pályán Nagyenyed és Félvinc között, így kiáltott fel illő vasuti hangon:

— Félre! mert most megyek!!

— De talán eddig csengetnek is ki, menjünk megint „a jégre” hátha ott találjuk a mi „embereinket”.

Ott biz’ a! Lám csak Gyula egy VI ik gimnazistát fenyeget, ha elrontja többet a jegyet! Most még megbocsát, hisz még van egy

vető körülmény, hogy egy házat hét esztendeje használatnak anélkül, hogy erről a hatóságnak tudomása lenne. De hát ebből a háziurnak haszna és nem kára van, és most már a vállalkozót sem lehetne felelősségre vonni, ha esetleg az építési engedélytől eltérően hajította végre munkát. Azonban az ártal, hogy Lukács György, illetve az építőmestere nem kért lakhatási engedélyt annak idején, a hástulajdonos elvesztette az adómentességi kedvezményt és mint az adóhivatal könyveiből kitűnik, 1905. óta Lukács, illetve most már özvegye minden esztendőben pontosan meg is fizeti 700 koronával a ház évi adóját. Ez tizenöt esztendő alatt 10500 korona tiszta veszteség, ami Lukácsné részében maradt volna, ha az építőmestere nem kontár és nem akar 13 koronát megtakarítani. Megjegyzendő, hogy néhai Lukács György igen jó módú ember volt és a Kápolna-utcában óriási telektömb volt a tulajdona, de egyszerű gazdálkodó létére nem volt járatos az építészeti szabályrendeletek labirintusában, amint hogy valószínűleg ő is, mint a többi egyszerű ember az építési vállalkozóra szokta bízni mindama formalitások elintézését, amelyek a házépítésnél a lakhatási engedély és az adómentesség kérésénél szükségesek. Az az építőmester, akinek özvegy Lukácsné ezt az érzékeny károsodását tulajdoníthatja, szintén azok sorába tartozik, akiket a tanács már több ízben büntetett meg károsodás miatt. Minthogy azonban a büntetést részletekben törleszthetik, nem is igen érzik meg, míg a tanács egyszer meg nem keményíti a szívét és kimondja, hogy a büntetéspenzek egy összegben fizetendők, nem fizetés esetén pedig elzárással sújtja a vétkest.

VIDÉK.

Románok harca Arad megyében. Csermőről írja levelezőnk: Vasárnap folyt le ott is a román egyház zsinati tagok választása. Ugy a régi „Tribuna” körül csoportosulók, mint a „Romanu” körül csoportosulók is jelöltet állítottak. A Tribunisták Burdán dr. borosjenői, míg a Romanisták Jancu Kornél dr. aradi ügyvédek jelölték. A választást Popovics Döme lelkész bankigazgató vezette. Leszavazott összesen 151 szavazó, valamennyi dr. Burdánra.

„helyiség” a kapu sarkánál is, rajta tehet: Nagyenyed—Tóvis felé!

— Itt már sokkal több a „baleset”, — a sarok igen — „fog”.

Különbözik nem esnek nagyot soha.

A gyengébb idegzetű mamák vizsgálatására, meg is próbáló a igazolni állításomat.

Akkora mindenik, mint egy mákszem. Így ha ennek is mákszemnyit esnek csak; ha meg is ütök magukat, megint egy mákszemnyit ütök meg csupán (az pedig olyan kicsi, hogy...) De aztán, hogy nőnek tőle!

Mint a sás!

Példa rá az egykori székely gyermek; be kellett ajánlani magát, mikor haza került.

Milyen kedvesek is!

Ártatlan sikamodások! Csak az életben ne tegyék; hadd sikuljanak, hadd essenek, amíg felkelni is tudnak.

S meg az az édes emlék, melynek csirait rakják le.

Solymosi Elek „ittthon jártakor” milyen édesen emlékezett az iskola egyik-másik szegletére, ahol „pisett”, ahol „kótyázott”, ahol „gombosított”... valaha...

Jól van az úgy, ha a gyermek játsszik... játsszik... neki pirul... elfárad... Mikor aztán haza megyen ebédelni, egy porciót elköltve azt mondja mamájának:

— Még egy porciót mama lelkem!

— Ejnye anyjok — mond a tata — milyen jól eszik a fiad!

— Sokat tanulhat szegény!

Az utadó emelése Csanádban. Csanádmegye törvényhatósági bizottsága az elmúlt évben elhatározta, hogy az utadó minimumot két koronáról három koronára, az igás minimumot pedig négy koronáról hat koronára emeli fel. A kereskedelmi minisztérium ezt most helybenhagyta s így az utadót 1911. január 1-ig visszamenőleg ezen az új alapon vetik ki. A községekben ez az intézkedés nagy elkeseredést szült.

Templomszentelés. Magyarcsanádrol jelentik: Az itteni református egyház újonnan épült templomát e hó 31-én fogja felszentelni Balthazar Dezsi, a tiszántúli egyházkerület püspöke. A felszentelési ünnepélyt, melyen az egyházmegyének majdnem valamennyi lelkésze megjelenik, díszbéd, majd táncmulatság fogja követni.

Vilmos császár bécsi útja.

— A szombati ünnep programja. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Bécs, március 20.

A Magyar Távirati Irodának azt jelentik Bécsből, hogy Vilmos német császárnak látogatására vonatkozólag nem történt lemondás. A főudvarmesteri hivatalban az előkészületeket a császár fogadtatására folytatják.

A német császár tehát szombaton Bécsben lesz, — ami azt jelenti, hogy ma már megszüntek azok az okok, amelyek miatt tegnap utasított a főudvarmesterét, hogy az uti készülődést hagyja abba.

Berlinből azt jelentik, hogy Kiderlen Wächter a külügyi államtitkár nem mondott le. Különbözik azonban azt táviratozták, hogy a külügyi államtitkár megy Konstantinápolyba, ahol nagykövet lesz. De akár marad, akár megy, a válság már el van intézve, ha a császár birodalmából utra kel.

Berlin, március 20. A császár visszatért utazásának eredeti programjához és már pénteken este utazik el Berlinből. Szombaton Bécsben lesz s innen Velencébe utazik, ahol az olasz királlyal fog találkozni. A császár Velencéből Pólába megy, ahová Ferenc Ferdinánd királyi herceg is elmegy és a császár egy, vagy két napi tartózkodás után folytatni fogja útját Korfuba. A bányamunkások sztrájkjának megszűnésével megszűnt az az ok is, amely miatt a császár Berlinben akart maradni s időközben a belső politikai nehézségek is eloszlottak.

Bécs, március 20. A német császár fogadtatásának programját már végleg megállapították és a király azt jóvá is hagyta. A bécsi pályaudvaron a király képviseletében Károly Ferenc József főherceg fogadja Vilmos német császárt, aki innen a Schönbrunni kastélyba vonul, ahol a fejedelmi vendégek részére fenn tartott helyiségekben fog lakni, míg Agost Vilmos herceg részére a rendszerint Gisella bajor hercegnő által használt helyiségeket tartják fenn. A kastély nagytermében gyülekeznek a király és az uralkodó ház tagjai, a közös miniszterek, a két kormány képviselői, továbbá az udvari és állami méltóságok. Egy órakerdesszóné lesz, amelyen az uralkodón és a fejedelmi vendégeken kívül csak az uralkodóház tagjai vesznek részt. A díszbéd nyolcvan teretű lesz. II. Vilmos német császár este kilenc óraker folytatja útját Velencébe.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Meghívás. Az aradvidéki méhész-egyesület választmányára március hó 21-én, csütörtökön este 6 óraker az uttelepi községi elemi fiúiskolában ülést tart, amelyre a választmány tagjait meghívja az elnökség.

Elfogott

s z ö k e v é n y v e z é r i g a z g a t ó .

— Udvarý Ferenc fogságban. —

Távirati tudósítás.

Budapest, március 20.

Csaknem öt évi fűldözés után tegnap este a megtorló igazságszolgáltatás kezére került Szmírnában Udvarý Ferenc volt országgyűlési képviselő, aki 1907-ben több rendbeli csillás és sikkasztás után megszökött. A képviselő a Középponti Néptakarékpenztár Részvénytársaságnak volt a vezérigazgatója. A hangzatos címének és képviselői minőségének adott bizalmat rutul kihasználta s a hiszékeny emberek egész seregét megcsalta és kifosztotta.

Körülbeldl két hónappal ezelőtt kapta a budapesti rendőrség az első biztos híradást, amely Udvarý Ferenc nyomára vezetett. Akkor történt ugyanis, hogy a bukaresti rendőrség átiratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy asszal a gyanúörrel él, hogy Kecskeméthy Győző, a főváros félmilliójának sikkasztója álnéven Bukarestben rejtezik. Kérte az ottani rendőrség, hogy a budapesti főkapitányság küldje meg Kecskeméthy fotográfiáját s személyének megállapítására szükséges adatokat. A budapesti főkapitányság a kívánt felvilágosítást és a fényképet elküldötte s bár a nyomozás további folyamán kiderült, hogy a Bukarestben álnéven rejtező magyar ember nem Kecskeméthy Győző, de a két hatóság munkássága még sem veszett kárba.

A budapesti rendőrség ugyanis a bukaresti rendőrség előadásából és átirataiból megállapította, hogy a Bukarestben álnéven rejtező ember nem lehet más, mint Udvarý Ferenc volt országgyűlési képviselő. Mikor ezt kétségtelenül megállapította, táviratot küldött a bukaresti rendőrségnek, kérve a gyanús magyar ember letartóztatását. De a bukaresti rendőrség a megkeresésnek nem tehetett eleget, mert az idegen kevéssel előbb megszökött.

A nyomozás most már kettőzött erővel folyt s a budapesti rendőrség mindenfelé táviratozott a konzulátusoknak és hatóságoknak. A nyomozásnak azonban csak annyi eredménye volt, hogy megállapították Udvarý szökésének irányát. Kiderült, hogy Bukarestben hajójegyet váltott Konstantinápolyba és onnan Amerikába készült. De azt is megállapította a nyomozás, hogy a szökevénynek nem volt pénze és így valószínű, hogy kényszerűségből mondott le amerikai utazásáról s a helyett Szmírnába igyekezett. Egyelőre azonban teljesen nyoma veszett.

Napokkal ezelőtt a budapesti főkapitányság egy református lelkész özvegyétől levelet kapott. Ehhez Udvarý Ferencnek egy hosszú levele volt mellékelve, amelyet Udvarý egy marosvásárhelyi ismerőséhez intézett. A levélben Udvarý leírja, hogy Bukarestből Konstantinápolyba ment, ahol épen a budapesti rendőrség nyomozása következtében elfogták és vallatták. Ő mint a levélben mondja, kijelentette, hogy politikai áldozat, akinek családban, vagy sikkasztásban semmiféle része sincs s az egész bűntény csak ráfogás, hogy ilyen módon kiadják.

— A bass, — mondja a levélben tovább — annyira érzékenyült, mikor a meséjét hallotta, hogy majdnem állást is kínált neki, mindenesetre azonban eldugta a konzulátus elöl és szökni engedte.

A rendőrség természetesen nem hitt teljesen a levélben foglaltaknak, de az írásból most már bizonyossá lett, hogy Udvarý Ferenc Szmírnában tartózkodik, ahonnan levele is

keltezte volt. A főkapitányság távirati intézkedést tett a szmirnai osztrák és magyar konzulátus útján s ma délelben megérkezett a konzulátus válasza. A rövid, kétsoros távirat mindössze annyit mond, hogy Udvary Ferencot Szmirnában tegnap este elfogták. Letartóztatásakor nagy ellenállást fejtett ki. Biztonság kedvéért a török fogházba szállították.

Szivák Imre — öngyilkos.

— A magyar közélet gyásza. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, március 20.

Ma délelőtt az a hír érkezett Bécsből, hogy Szivák Imre országgyűlési képviselő, a budapesti ügyvédi kamara elnöke, Bécs felé utazva egy vasuti kocsifülkéjében revolverrel öngyilkosságot követett el. Holttestét ideiglenesen a götzendorfi halottasházban helyezték el. Lapunk vezetőikében foglalkozunk az öngyilkossággal, amelynek részletei a következők:

(Az öngyilkos utas)

A bécsi személyvonaton, amely tegnap este indult el Budapestről, ma reggel, amikor hetféltől óra tájban Götzendorf állomás felé robbogott, agyonlőtte magát egy utas. A nála talált iratokból megállapították, hogy az öngyilkos Szivák Imre országgyűlési képviselő. A golyó nyomban megölte. Két Browning-revolvert találtak a halottnál, azonkívül sok ékszerszám és az óraláncán csüngő medaillonban morfiomot.

Amikor a lövés zajára a vasuti személyzet bement az első osztályú szakaszba, ott már halva találta Szivákot, akinek a teste még meleg volt. Kezében szorongatta a Browning-revolvert, amellyel agyonlőtte magát. Zsebében hétszáz korona készpénst, néhány névjegyet és kis üvegekben morfiomot találtak. A halottat az állomásról a götzendorfi temető halottasházába vitték és az öngyilkosságról nyomban táviratban értesítették a budapesti hozzátartozókat.

(Az életunt családja.)

Szivák Imre öngyilkosságának híre gyorsan elterjedt a fővárosban s a politikai és pénzügyi körökben nagy megdöbbenést keltett, az ügyvédek között pedig általános részvétellel fogadták a gyászos esemény híreit.

A bécsi hírt azonban félt gonddal titkolták Szivák Imre özvegye előtt. Fia, ifjú Szivák Imre csak annyit mondott neki, hogy édesapját Bécs közelében vasuti baleset érte s megsebesült, de nem veszedelmesen.

— Hiába tagadjátok — kiáltott föl a hírre — tudom, hogy többé nem látom élve.

Alig tudták megnyugtanni a boldogtalan asszonyt. Férje tegnap délután utra készült és csak annyit mondott családjának, hogy kinső betegsége dolgában fölkeresi Bécsben Zuckerkandl professzort és talán meg is operáltatja magát. Szivák Imre leányát, Baross János képviselő feleségét beteggé tette a borszasztó hír.

(Szivák Imre betegsége.)

Szivák Imrét vesebaj kizozta már évek óta, de válságosra akkor fordult az állapota, a mikor epekő bántalom is járult a bajához. Az erős ember megrokkant s két évvel ezelőtt ágynak dült. Ekkor elhívták hozzá Berlinből Israels tanárt, aki sürgős operációt ajánlott. A műtétet egy fővárosi szanatóriumban hajtották végre. Mivel epekőve a szívéhez közel volt, nagyon veszedelmes volt a műtét, de azért sikerült.

Fölgyógyulása után egy ideig jól érezte magát, de javulása nem volt tartós. Epekőve kiújult és szenvedése ismét megkezdődött. Baráti körben gyakran mondogatta, hogy egy második operáció megoldná s hogy nem érdemes ebben a szörnyű bizonytalanságban élni. Orvosainak sürgetésére végre mégis csak elhatározta, hogy újra megoperáltatja magát, ezúttal Zuckerkandl bécsi professzortól.

Tegnap este konzultálás végett utazott Bécsbe. Ugyilátszik, végzetes szándéka akkor még nem érlelődött meg benne és csak a vonaton, midőn meglepte egy fájdalmas roham, hirtelen határozta el magát az öngyilkosságra s golyóval véget vetett az életének.

(Zilált vagyoni helyzet.)

Szivákot rendkívül vagyonos embernek ismerték mindenki. Vagyonának jelentékeny része, mintegy nyolcszáz ezer korona a Törlesztési Bank-ban van részint folyószámlára, de legnagyobb részt részvényben, Szivák már évek óta elnöke volt ennek a pénzintézetnek s mindennap ott töltött egy két órát.

A bankban nemrég személyi változás történt. Vezérigazgatója, Hódosi Lajos dr. megvált az intézettől és helyébe Somló Gyula került. Ez a változás a különben is ideges embert nagyon fölízgatta, mert féltette a vagyonát, amelyre ismert, szinte tulzolt takarékoságánál fogva nagyon vigyázott.

Testi baján kívül még az anyagi romlásból való félelem is kizozta s ezért már hónapok óta egyre idegesebb lett. Amidőn rövid idővel ezelőtt kipattant annak a híre, hogy a Magyar Pénzügyi Központi Hitelbankja válságos helyzetbe jutott, Szivák Imre teljesen elvesztette lelki egyensúlyát, mert hiszen ő, mint elnök legjobban tudta, hogy a Törlesztési Bank erősen érdekelve van a dolgban.

Olyan sötétnek látta a helyzetet, hogy elvesztette bizalmát a saját bankjában s nem remélte, hogy benne fekvő tőkéjét megmenthesse. Mivel pedig ez a tőke vagyonának jelentékeny része, az anyagi romlás lebegett a szemé előtt.

Ugy látszik, hogy öngyilkosságának okát nemcsak testi bajában, hanem talán inkább válságos pénzügyi helyzetében kell keresni.

(Öngyilkos kísérlet — régen)

Végzetes tettét, amelyik most ilyen tragikusan sikerült, egyszer már megkísérelte Szivák Imre. 1899-ben Szivák öngyilkos akart lenni. Családja nem volt Budapesten. Szivák a lakásán, hálószobájában felakasztotta magát. Egészen újultán, félig már halottnak talált rá a cselédsége. Levágták a kötélről és napokig ápolták a kétségbeesett kísérlete után. Az akkori öngyilkosságnak az oka anyagi viszonyainak súlyos zavara volt. Azóta rendezte az ügyeket, amik később egészen ranzsirosodtak. Első öngyilkossági kísérlete után súlyos idegbeteg lett, hónapokig munkaképtelen volt, hosszabb időt töltött a margittligeti ideggyógyintézetben.

(Állandó miniszter jelölt.)

Az utolsó három évtizedben nevezetes szerepe volt Szivák Imrének a politikai életben. Már egészen fiatalon tagja volt a delegációnak, majd számos olyan törvényt készített elő, amely az alkotmányt a liberalizmus jegyében fejlesztette. A régi szabadalvú kormányok idején, de a koalíció alatt is állandóan a miniszterképes politikusok közt foglalt helyet. Csak legutóbb is a Kluen-kormány lemondása után úgy emlegették, mint leendő igazságügyminisztert. A koalíció felbomlása után a fölösszólt alkotmánypárt tagjaival a munkapárthoz

csatlakozott és Komáromban lépett fel, ahol Szász József Justh-pártival szemben heves küzdelem után megválasztották. A tragikus halál természetesen új választást tesz szükségessé Komáromban, ahol a gyászshír nagy megdöbbenést keltett.

(Pályafutása.)

Szivák Imre 1849. szeptember nyolcadikán Kunfélegyházán született. Budapesten végezte el tanulmányait és 1870-ban aljegyzője lett a Jászkun kerületnek. Szülővárosa 1875-ben szabadalvúpartival programmal országgyűlési képviselőnek választotta meg. Bosznia megszállása és az 1878-iki Auszriával kötött kiegyezés miatt otthagyta a szabadalvú pártot és az ellenzékhez csatlakozott. Az 1878-iki választáson kisebbségben maradt. Később újra belépett a szabadalvúpartba, amelynek programjával a csongrádi kerületet kétszer, a fehértemplomi kerületet négyszer képviselte. Mint az igazságügyi bizottság elnöke, két történelmi nevesettségű törvényjavaslat eszméjét vetette fel. Az egyik az 1889-iki örökjogi javaslat, a másik az anyakönyvvezetés átalakításának javaslata, mely az egyházpolitikai harcot okozta.

Törvénykezési és politikai téren nagy tevékenységet fejtett ki. Ő szerkesztette az 1848-iki törvények szentesítési napjának, április 11-dikének megünneplését célzó törvényjavaslat tárgyalásakor a királyhoz intézett feliratot. Az Erzsébet királyné emlékére szóló javaslat tárgyalásakor megtartott gyászulésen emlékbeszédet mondott a királyné felett. A kuriai bíráskodás és az első összerfennelteségi törvényjavaslatnak előadója volt. Ekkor jelent meg a Képviselőválasztás és Kuriai bíráskodás című műve. 1908-ban a budapesti ügyvédi kamara elnökévé választották. A Numizmatikai Társulat és a IV. kerületi demokrata klubnak elnöke. 1906-ban Országházban alkotmánypárti programmal választották meg képviselőnek nemzetiségi jelölttel szemben. Legutóbb Komáromban választották meg munkapárti programmal Szász József ellenében 209 szótöbbséggel.

(A hatás a tőzsdén.)

Budapestről jelentik: Szivák Imre öngyilkossága a tőzsdén nagyon rossz benyomást keltett. Az öngyilkosságot ugyanis összefüggésbe hozták a Törlesztési Bank ügyével, miután híre járt, hogy több gyenge tranzakció történt a bank ügyei között és a bank nem a legjobb alapon áll. A legutóbbi tőkeemeléskor a bank alapitóját két millió koronáról három és fél millióra emelte fel, erősen híre járt annak, hogy a bank bizonyos nehézségekkel küzd, de akkor inkább az általános üzleti depresszióval voltak hajlandók az intézet kedvezőtlen helyzetét magyarázni. Épp ezért szívesen látták Somló Gyulát és Loránt Emilt a vezetésben, mert azt remélték, hogy új életre keltik az intézetet. Most az öngyilkosság után egyszerűen a legerősebb kritikával illették a tőzsdén a bank vezetését és ez újabb alkalmat szolgáltatott arra, hogy a budapesti piac ellen hangolják azokat, akik minden alkalmat megragadnak, hogy a bécsi piacon rossz híreiket terjesszék.

VÁROS ÉS MEGYE.

Előadás a Béla-tér szabályozásáról. Az aradi mérnök és építész egyesület tagjai számára szombaton, március 23-án délután hat órakor Rozvány Pál okleveles mérnök a Béla-tér és e térrel kapcsolatos környék szabályozása és rendezése címmel előadást tart. A felolvasó azonnal a megoldási móddal foglalkozik, amelynek segítségével a Béla-tér és környéke nagyértékű telektömbökké fejleszthető s ezt szemléltető módon térképpel is bizonyítja. A felolvasáson, amely az egyesület Központi szállodái helyiségében lesz, az érdeklődő nagyközönséget is szívesen látják.

Polgármesterből aradi törvényszéki bíró.

— Beszélgetés Székely Miklóssal. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

Ma érkezett meg Aradra az aradi törvényszék legutóbb kinevezett polgári bírójának: Székely Miklós, Rózsahegy rendezett tanácsú város volt polgármestere. A magyar bírói karban egészen sajtóságos és egyedülálló pályát futott meg és mielőtt polgármesterré lett volna, hosszú éveket töltött a bírói pályán, amelyre most egyenesen a polgármesteri székéből tér vissza.

Ennek az érdekes és eseményekben gazdag pályafutásnak történetét készségesen mondotta el az Aradi Közlöny munkatársának Székely Miklós, aki változatlan ambícióval készült ismét az igazságszolgálatának szentelni tevékenységét és valószínűleg már holnap el is foglalja hivatalát.

— Kiseb bonyolódott története és politikai háttere van annak, hogy miképpen lettem vizsgálóbíróból polgármester, polgármesterből újból bíró — mondotta Székely Miklós. — 1908 október elejéig voltam Rózsahegy vizsgálobírója. Abban az időben nagy arányokat értett a Felvidéken a pánszláv agitáció és az akkori rózsahegy királyi ügyészesel együtt én is mindent megtettem, hogy a magyar nemzet és hazá ellen igéző pánszláv agitátorok vesszedelmes munkája ne maradjon megtorlás nélkül. Különösen 1906-ban, a koalíciós éra választásai után volt roppant sok irgalmatlan per folyamatban a törvénytörések ellen. Ekkor folytattam vizsgálatot Hlinka András rózsahegy plébános ellen, akit a törvényszék igazgatója három évi fogságra ítél. Ugyan ebbe az időbe esik a Chrobák-per. Tizenegy társával együtt Chrobák Lőrinc dr. volt közegező felelt irgalmatlanul és a törvényszék itt is példás marasztaló ítéletet hozott.

— A koalíciós kormány szívesen látta fontos és hasznos munkásságomat és nemcsak vizsgálóbírói funkciómban támogatott, hanem egyenesen felszólított arra, hogy magyarosító törekvésemet terjesszem ki szélesebb körre és maradjak állandóan Rózsahegy. Ekkor alkították át Rózsahegy rendezett tanácsú várossá és engem kineveztek meg a polgármesteri székbe. Megválasztottak és csakugyan én lettem a város első polgármestere. A bírói pályáról visszavonultam: nyugdíjazásomat kértem és meg is kaptam.

— Óriási munkát kellett kifejtennem új állásomban, mert minden tevékenységem elé akadályokat gördített a képviselőtestület, amelyek kizárólag szárazléka épűgy, mint a város lakosságának től, még pedig pánszláv től. Tisztában voltam azzal, hogy a magyarosítás első lépése az iskola magyarosítása. Ezért minden erővel azon voltam, hogy a rózsahegyi községi iskolát államosítsam. El sem képzelik, milyen harcok kerütek, amíg a képviselőtestület többsége megszavazta az államosítást. Hlinka és hívei azonban ezután is egész mostanig el tudták bízni halasztani az államosítás végrehajtását.

— Közben a munkapárti kerület uralomra, amely nemzetiségi politikájai céljait leginkább látta a románokkal, tótokkal, szerbekkel békésen megvárni. A kormány béke, alkudozó tervvel mellett az olyan elzárás, törhetetlen magyarosítás, mint az enyém, nem volt kellemes. Így azt a tanácsot kaptam felülről, hogy mondjak le a polgármesteri állásról és hagyjam ott Rózsahegy. Megtettem. A belügyminiszter

azután közbentart, hogy az igazságügyminiszter reaktiváljon. Elfogadták kérelmemet, amelylyel a bírói pályára visszajutást kértem és a nyugdíjállományból újból visszakerültem aktív bírónak. Eddig van. Most Aradon fogok működni változatlan kedvvel és ambícióval, mert tudom, hogy Rózsahegy, a polgármesteri székben is megtettem kötelességemet úgy, mint azzal nemzetemnek és hazámnak tartozom.

Justh Gyula

a magyar intelligencia ellen.

— Khuen Bécsben. —

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Budapest, március 20.

Ma tartotta országos kongresszusát a Justh-párt. A kongresszus nagyon látogatott volt és tömegesen jelentek meg a pártnak vidéki tagjai is.

Justh Gyula hosszabb beszédben foglalkozott a politikai helyzettel. Kijelentette, hogy az obstrukciót a Justh párt addig nem adja fel, amíg valamelyik kormány, legyen az bárki, az általános titkos választói jogról szóló törvényt be nem terjeszti a képviselőházba. Részletesen foglalkozott ezután az általános választói joggal és a titkosságot követeli az egész vonalon. Kijelentette, hogy azoknak, kik arra hivatkoznak, hogy az általános titkos választói jog Magyarország szupremációját veszélyeztetné, nincs igazuk, mert — ugymond — szegyelhetné a magyarság, ha szupremációját csakis korrupció által tudja fenntartani. Ami az intelligencia befolyásának veszélyeztetését illeti, azt mondja, hogy a magyar intelligencia rég elvesztette azt a jogát, hogy vezető szerepet játszon a politikában, mert az az intelligencia, amelyik ma szabadelvű, holosp függetlenségi, holnapután pedig munkapárti, nem méltó a vezérszerepre.

Justh Gyula után még Holló, Batthyány szólaltak fel.

Bécsi tudósítók jelentik telefonon: Bécsi parlamentáris körökben az a hír van elterjedve, hogy Khuen-Héderváry Károly gróf felmentett miniszterelnök e hét csütörtökjén királyi kihallgatáson fog megjelenni Schönbrunnban. Általában az a nézet, hogy a miniszterelnök emez audienciájával megtörténik az első lépés a régen óhajtott kibontakozás felé. Ugy értesülünk, hogy Khuen-Héderváry gróf a sokat megvitattott rezolúció kérdésében álláspontját némileg megváltoztatta, a mely ténnyel csütörtöki audienciáján fog jelentést tenni a felségének. Egy esetleges Lukács féle audiencia ezidő szerint nem valószínű és előreláthatólag szükségtelen is. O felsége a legközelebbi napok egyikén ismételt n megvizsgálja Khuen-Héderváry grófot a jelenlegi kabinet reaktiválásával.

Budapestről jelentik: Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök pénteken délelőtt utazik Bécsbe, hogy részt vegyen a német császár tiszteletére rendezendő ünnepélyeken. Valószínűleg Bécsben fog maradni és nincs kiárva, hogy hétfőn vagy kedden (és nem csütörtökön) kihallgatáson fog megjelenni a király előtt. Ettől a kihallgatástól sokat vár a politikai világ.

SPORT.

Sporttelep a Maros tulsó partján.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 20.

Az aradi Maros Evezős Egylet kérelmére Arad város törvényhatósági bizottsága, a Maros balpartján nagyobb területet vett bérbe: katonai kincstártól, hogy azt sport célokra engedje az említett egyesületnek. Mint ismeretes, a város nem vállalt az egylet által felveendő beruházási kölcsönért kezességet és ezért az ideálisan megtervezett sporttelep létesítése megakadt és a regatta egylet nem is vette át még a várostól a területet. Négy esztendőig van ideje a telep kikészítésére és ennek leteltével visszaszáll a városra. Mint értesülünk, a Maros-Evezős Egylet az idő szerint nincs abban a helyzetben, hogy építkezni kezdjen, de nincs is szándéka erre. Ezt tudva az Aradi Testgyakorlók Körének elnöke, Varjassy Lajos dr. a regatta vezetőségével érintkezésbe lépett és tárgyalásokat kezdett az iránt, hogy a Maros balparti sporttelep használati jogától ez lépjen vissza és azt a Testgyakorlók eljaira engedje át. Az utóbbi egyesület ugyanis az által, hogy november 1-én az állatvásár véglegesen a Pécsi ut mentli vásártérre kerül, elveszti ottani gyakorló terét.

Ma délután értekezetre jttek össze a regatta és a testgyakorlók körének vezetői és elvileg megtörtént a megállapodás ama feltétel mellett, hogy ha az Evezős Egylet négy éven belül építkezni akarja, akkor a telep visszaadandó, míg ha nem kívánja a Maros tulsó oldalára átmenni, akkor a Testgyakorlók Körének háborítatlanul bírhatja. Ezt a megállapodást a regatta egyesület március 20-án tartandó közgyűlése elé terjesztik jóváhagyás céljából.

+ Vivóakadémia. Lovag Majone Vincenzo, az „Aradi Vivó Klub” vivóestere által március 24-én rendezendő vivóakadémia műsora: Rákóczy Károly — Majone töriskola, Wolf Gyussai — Majone töriskola, Weiss Jenő — Majone töriskola, Andrónyi Csiri báró — Majone töriskola, Hecht Bandi — Majone töriskola, — Andrónyi Csiri báró — Majone kardiskola, Brasch Elmér — Majone kardiskola, Wiener Margit — Majone töriskola, Andrónyi Csiri báró — Rákóczy Kálmán törasszó, Kintzig Laci — Wiener Ernő törasszó, Fábry Sándor — Urbán Iván törasszó, Heha Laci — Boraós Laci törasszó, Szabados Béla — Gonda Ernő kardasszó, Gábor Sándor — Fischer (Szeged) kardasszó, Gabos Jenő dr. — Kolozs (Szeged) kardasszó, Abaffy György — Lovász (Szeged) kardasszó, Gábor Sándor — Grausz (Szeged) kardasszó, Abaffy György — Kolozs (Szeged) kardasszó, Gabos Jenő dr. — Fischer (Szeged) kardasszó, Gonda Ernő — Lovász (Szeged) kardasszó, Armentani szegedi és Majone aradi vivóesterek törasszó.

+ KVSZ-AAK mérkőzése. Vasárnap délután 4 órakor a Török Gábor utcai sporttelepen a tavaszi idény egyik legszebb mérkőzése nyer letonyolítást. A labdarúgó szövetség két kerületének bajnoki csapata kerül egymással szembe, hogy a két kerület erőkülönbségéről, túlásáról, sportfejlettségéről tanúságot tegyenek. A mérkőzés délután 4 órakor kezdődik és a következő helyreket mellett tekinthető meg: páholy 6 korona, tribün ülőhely 1 korona, állóhely 60 fillér, diák-jegy 20 fillér.

+ Az AAK. old boys csapata csütörtökön délután 4 órakor tréninget tart. A vénfiúk csapatának tagjait a telep.n való megismerésére kéri a kapitány.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Csütörtök: Györgyike drága gyermek, műmü. B) bérlet.
Péntek: Györgyike drága gyermek, műmü. C) bérlet.
Szombat: Az Aradi Ujságrók Segítő Egyesülete hangversenye. A) bérletszűnet.
Vasárnap: Délután: Elvált asszony, operett. Este: Az elcsereít feleség, operett. Bemutató előadás.

Györgyike, drága gyermek.

(Szomori Dezső színművének bemutatója Aradon.)

*

— Mit bánom én, hogy mi volt eselőtt! A multad a nászéjszakával kezdődött! Eselőtt lehetél a másé, most az enyém vagy s az enyém maradsz!

A férj mondja ezt a feleségnek, aki bevallja neki, hogy nászéjszakája előtt a másé volt. Bevallja, hogy érintettségét, leányságát másnak adta, elajándékozta, eldobta, bevallja dacosan s a férj nem háborodik fel, nem vesz revolvert, nem emeli fel karját.

Es a férj, Györgyike férje nagyon szerelmes, nem törődik a multtal, kész megalkudni, sőt talán osztozkodni is. Amint ezt Szomori kifejti, az merész, új és — ami a fontos — igaz. Igaz még akkor is, amikor a morál felháborodik, igaz, habár ellentétben áll a francia drámák megszokott „tuez la“ felfogásával.

A mese nem sok: Györgyikét, kit a család azért kényeztet, mert a boldogító jölét várják tőle, hosszakényszerítik Hübnerhez, a gazdag gyároshoz. Györgyike nászéjszakája előtt a szenvedély, a vágy órájában odabobja magát egy színönvendéknek, iskolatársának. A férjnek aztán bevall mindent s azt várja, hogy az eldobja, elkergesse magától, újra szabaddá tegye, hogy visszamehessen ahhoz, akit szeret. De a férj nem törődik a multtal, szereti, kívánja a nőt, nem léki el, sőt nem engedi el magától. És Györgyikének, a hangulat nagy-szerű asszonyának imponál a férj ereje. Már nem vágyik el tőle: a színönvendéket, aki most koldul szerelméért, eldobja, mert nem jött akkor, amikor még meg volt „a nagy-szerű lendület“, amikor követni tudta volna. És a befejező akkord: egy új férfi kéri Györgyikét, a szerelmét. Elutasítja: most fáradt, most nem kell, csak a jölét. „Talán egy év múlva!“ Györgyike nem egy férfié, hanem a férfié.

A kitűnő darab mindvégig lekötötte a közönség figyelmét. Az első felvonás eleven, maga a stilizált élet. A második felvonás briliáns technikával van felépítve. Talán ennek volt a legnagyobb hatása, utána tiszta tapasztalta ki a szereplőket a publikum. A siker osztatlan volt, „Györgyike“ még sokáig műsoron fog maradni.

A szereplők valamennyien jól oldották meg feladatukat. Elsősorban Harmath József, aki nagy megértéssel, közvetlenül interpretálta a nehézséget, de hálás szerepet. Méltó partnere volt Keszler, gondosan dolgozta ki szerepét, főnyes és erős volt különösen a második felvonásban. Várnai a parazita apa szerepében jelentős sikereinek számát gyarapította, épügy Benkóné, aki az anya szerepét játszotta. Beregi Sándor dr. Tersánszky Lászlót játszotta s a sikerben szintén kivette részét. Keszlernének, Vendrey Vilmanak és Vas Janónak kisebb szerep jutott.

Az előadás, melyet Keszler rendezett, minden tekintetben kifogástalan volt s csak azt nem hisszük, hogy nem akad az aradi színházban néhány ember, aki két-három német

ssót tudjon mondani anélkül, hogy önkéntelenül derűtséget keltsen. A sugó hellyel-köszel nemcsak a földszinti hallgatókat, de a szereplőket is irritálta. (z. j.)

* Az Aradi Képző- és Iparművészeti társulat március hó 21-én (csütörtökön) délután 5 órakor a városháza első emeleti tanácstermében választmányi ülést tart.

* Aradi művész ifju sikere külföldön. Telmányi Emil, a Németországban élő fiatal aradi hegedűművész, legutóbb Barmen-ben aratott jelentékeny sikert egy népszerű hangversenyen. A fényes sikerű hangversenynek szociója a fiatal művész játéka volt. Telmányi Mozart A dur szonátáját Debussy En bateau-ját és Paganini Boszorkánytáncát játszotta mély érzéssel és különösen fejlett technikai tudásával keltett meglepetést. A Boszorkány virtuoz eljátszásával frenetikus tetszést ért el és egy csapásra meghódította a közönséget.

* Vasárnap délután az Elvált asszony, a mult szezon egyik legnagyobb sikerű operett-alágera kerül színre.

* Az elcsereít feleség. Arany Janó János új operettje, az Elcsereít feleség vasárnap este kerül bemutatásra. A színház igazgatósága méltányolta a vasárnapi publikum áldozatkészségét, a színház iránti szeretetét s szakitva a hagyományokkal, a premiért hétköznapi helyett vasárnapra tűzte ki.

* A cárnő előkészületben. A színház drámai személyzete Lengyel Menyhért és Biró Lajos közös darabjára, a Cárnőre készül, amely a budapesti Nemzeti Színházban s több külföldi színpadon is óriási sikert aratott.

* Az Aradi Zenekonzervatórium hétfőn, március 25-én a Központi-szálló nagytermében nagyon érdekesnek ígérkező kamarazene hangversenyt rendez, melyen még 4 zongoraszólo, 2 ének és 1 magán énekszám is lesz. Jegyek ifj. Klein Mór könyvkereskedésében kaphatók. 18.4

* Anatol France „A fehér kövön című világhírű regénye 1 kor. 90 fillér, kapható Juhász és Társánál. B) bérlet.

* Györgyike, drága gyermek Szomori nagy-sikerű színjátéka már könyvalakban is kapható Juhász és Társánál. Andrásy-tér 16.

* A szicíliai vér utolsó előadása. Második napja, hogy műsoron van a Szicíliai vér című 2 felvonásos parasztdráma az Apolló-színházban s a közönség érdeklődése nemhogy kimerült volna, hanem még jobban fokozódik. Ma valamennyi előadásra jóval előbb elkeltek a jegyek s a közönség a legnagyobb elragadtatással és csodálkozással nézte végig a színház új műsorát, amelynek fénypontja a Szicíliai vér, es a minden részletében mestersen megkomponált dráma. Különösen megragadta a közönség figyelmét a drámának „az a része, amikor az asszonyért viaskodó két férfi élet-halál harcot vív a háborgó tenger csapkodó hullámtornyain. Pillanatról pillanatra izgalmasabbá alakul a cselekmény. Előbb a szerelem egyszerű lovagjait látjuk küzdeni a maguk közönséges fegyverével, aztán következik a borzalmas halál: az egyik küzdő fél kitugygyanó vére befesti a tenger vizét s őt átolelik a háborgó hullámok. Ez a fenomenális paraszt-dráma csütörtökön kerül utóljára bemutatásra az Apollóban. 177

* Gyerek-előadás az Apolló-színházban. Az Apolló színház csütörtökön délután négy órakor gyermekelőadást tart, amelyen a színház kis látogatóinak pompás képek mulattatásában lesz részük. Az Apolló színház gyermek közönségének kedvencei: az örökké mókás Pali, a buta arcu Libmann ur s a kis Jancsi sorra felvonulnak a műsoron. 177

* Drama a tenger fenekén. A kinotechnika e remekét kénytelen az Uránia igazgatósága még egy napra csütörtökön is műsorra tűzni, mivel a színház nagy nézőtere tegnap este sem volt képes az érdeklődő nagyszámú közönséget befogadni. Általános óhajnak kedves az igazgatóság, mert igen sokan ismételtén óhajtják e hatalmas alkotást a természetes felvétel csodáját megtekinteni. A darab tartalma, amelyet ma közöltük, olyan izgalmasan érdekes, amelyre még alig volt példa. 175

TÖRVÉNYKEZÉS.

Fogházra ítélt rablógyilkosok.

(A légymányosi haramiák)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, március 20.

Légymányoson, a Verpaléti ut és a Névtelen-utca sarkán lévő füres telken a mult év október huszadikán, egy kórakás alatt borzalmasan összeszurkált holttestre bukkantak a járőrök. A meggyilt ember Pásztor János budafoki napszámos volt, akit Szabó József budapesti és Sztéhlik Lajos érdi napszámos saurkált össze halálosan.

Szabó és Sztéhlik minden pénzét elitta s elkártyázta Hahn György fehérvári-uti kocsmájában s amikor észrevették, hogy Pásztor János távozik a kocsmából, utána mentek s megállapodtak, hogy kifosztják és ha ellenkezni talál, megölik. Pásztor csakugyan nem engedte magát kirabolni. Erre Szabó és Sztéhlik a földre teperte, összeszurkálta a nála talált huzakoronán megosztottak s végül Sztéhlik egész kórakással elhantolta a holttestet.

A csendőrség október 29 én mind a két gyilkost letartóztatta. A budapesti ügyészség Sztéhlik Lajos huszonnyolc éves tordai származású és Szabó József negyvenegy éves solti származású napszámosok ellen szándékos emberölés és rablás büntette miatt tett vádat.

Két napig tárgyalta a büntígyet a budapesti büntető törvényszék esküdtbirósága és ma került ítélethozatalra a sor.

Az esküdték mindkét vádlottat bűnösnek mondták ki szándékos emberölés és rablás büntetéseben és a verdikt alapján a bíróság az éjjeli órákban hozott ítéletében Szabó Józsefet 15 évi, Sztéhlik Lajost pedig 12 évi fogházra ítélte. A védők az ítélet ellen semmiféle panaszt nem jelentettek be.

§ A család gróf. Berlinből jelentik: Ma délután mondotta ki a bíróság ítéletét Wolf-Metternich gróf ügyében. A bíróság Bueszt csalásért két és fél évi fogházra ítélte, Metternich gróft azonban csak egy esetben mondtotta ki bűnösnek és csalás miatt egy heti fogházra ítélte, amit azonban a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. A bíróság Metternichet a hamis kártyázás vádjára alól felmentette.

§ Elítelt plébános. Olmützből jelentik a bécsi „Korrespondenz Nachrichten“ nek: A Trauttenau melletti upakai járásbírósa tegnap becsületértéért miatt ítélték Kolar Vencel ottani plébános felett. Obislawitz község tizenegy polgára perelte be a lelkiatyát, aki a templom szószékéről adta a hívők tudtára, hogy a névszerint felsorolt 11 obislawitzai polgár lelkiudveért kötelesek misét mondani és imádkozni, mert az istentelen tizenegyek elkövették a nagy bünt, hogy az osztrák képviselőhához petíciót nyújtottak be, amelyben a fakultatív halottégetés elrendelését kérték. A bíróság hosszús és komoly megvitatás után Kolar plébánost három napi fogházbüntetésre ítélte.

Gróf Kinskyné Pálmay Ilka levele az aradi újságírókhoz.

— A nagy hangverseny programja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 21.

Aradon évtizedek óta példa nélkül az érdeklődés, amely most nyilvánult meg szombaton este, a színházban tartandó hangverseny iránt. Az Aradi Újságírók Segítő Egyesületének vezetősége a legnagyobb ösvágygal készíti elő ezt a hatalmas művészi eseményt. A jegyek legnagyobb részét már elfogyott, s a földszinten pótszékeket kell beállítani, hogy a kívánságok egy részének meg tudjon felelni az elárúsító. A mai aspon valósgos ostromot intézett a közönség Weisz Leó könyvkereskedő cég fiát, hogy jegyekhez juthasson. Ismételtük, a jegyekből már alig maradt meg néhány, ami azt bizonyítja, hogy az eddig nyilvánosságra hozott program teljesen kielégíti a publikumot; de az egyesület vezetősége hosszú időre emlékeztetéssel akarja tenni az estét az Újságírók Segítő Egyesületével szemben oly áldozatkésznek mutatkozott közönségnek és az eddig hirdett művészi egyéniségeken kívül újabb attrakciókat akar beilleszteni a színdarab műsorba. Ma új számokkal gyarapodott a program. Az aradi 33. gyalogeszd parancsnokságának szívesességéből az ezred zenekara az Aradi Filharmoniai Egyesület zenekarával együtt a színpadon egy-két klasszikus zeneprodukcióval szerepel Zeller Sándor kitűnő karnagy vezetésével. Ez a kettős zenekar hatvan muzikusból áll, akik között az aradi zeneélet ismert szereplői vannak. Sikert még megnyerni Raskó Gézát, a csillogó hangú baritonénekest, aki a budapesti Király Színház énekes gárdájának nagytehetségű tagja.

A program tehát a mostani megállapodás szerint tíz számból áll s körülbelül ez a beosztás:

1. A Filharmoniai Egyesület és a katonazene nyitánya.
 2. Biró Lajos szabad-előadása.
 3. Dr. Bedő Árpádné (dalok).
 4. Fényes Annuska (operett részletek).
 5. Gróf Kinskyné Pálmay Ilka (énekes monológ.)
- (Szünet)
6. Karinti Frigyes (szabad-előadása).
 7. K. Pálmay Ilka (francia, angol kupaék).
 8. Rosszi Rozina (dalok).
 9. Raskó Géza (magyar dalok).
 10. Fényes Annuska (operett részletek).

As énekszámok zongora kíséretét Tilger Árpád aradi színház karmestere volt szíves elvállalni.

Mai lapunkban közöltük, hogy Pálmay Ilka feltétlenül részt vesz az estélyen. Ezt legjobban bizonyítja a világ hírt művésznőnek a koncert egyik rendezőjéhez ma intézett következő levele:

Igen tisztelt Zádor ur! Nagyon boldog vagyok, hogy önöknek közreműködéssel örömet szerzek. Miután nem vagyok koncert énekes, egy énekes monológot (Szederkényi Annától) és apró francia, angol dalokat fogok előadni. Legjobb volna két részbe bocsátani a fellépésemet s arra kérem Önöket, szíveskedjenek a műsort olyanformán összeállítani, hogy az első részben legyen az énekes monológ, a második részben az apróbb énekszámok. Még nem tudom ma, hogy mikor érkezem, mindenesetre idejében fogom ezt megsürgönyözní s annyi időmnek is kell lenni, hogy a dalokat ott el is próbálhassam,

mert azt tartom, hogyha az ember az életben valamibe belefog, azt igyekezzék a legjobban teljesíteni, vagy pedig ne is kezdjen bele. Ugye? A legszívesebb üdvözléssel igaz hívük: Budapest, 1912. márc. 18. gróf Kinskyné Pálmay Ilka.

A művésznő valószínűleg már pénteken délben, vagy este 7 órakor megérkezik. Az egyesület vezetősége Fabry Sándor dr. elnökkel az élen ünnepléses formák között fogadja őt.

A közönség ama része, amely még nem juthatott jegyhez, helyesen teszi, ha holnap, esütörtöktől próbálja megszerezni, mert később már csak karstijegyet lehet kapni. A színtügyi bizottság a legnagyobb előzékenységet tanúsítja a humánus célú hangversenynyel szemben és a bizottsági negy páholyt is díjtalanul átengedte a közreműködő művészek számára. A segélyegyesület nagy hálával tapasztalja a közönségnek a koncerttel szemben való jóindulatát, amely többek között abban is megnyilvánul, hogy számosan felajánlják a jótekonyságra való tekintettel.

Újabb bankbukás a fővárosban.

— Felszámol a Törlesztési Bank. —

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Budapest, március 20.

Hosszabb cikkben foglalkozunk mai lapunkban Szivák Imre képviselőnek, a budapesti Törlesztési Bank elnökének öngyilkosságával. Kétségtelen, hogy az országos nevű, általános becstelt férfi tragédiáját a Törlesztési Bank közelgő összeomlása siettetette. Ez a pénzügyi válságba jutott és Szivák Imre tudta, hogy ott elhelyezett pénze elveszett.

Egy délutáni lap kérdést intézett Somló Gyulához, a Törlesztési Banknak néhány hét óta megválasztott új vezérigazgatójához, hogy nincs-e összefüggés a bank ügyei és Szivák öngyilkossága között. Somló Gyula a következőleg nyilatkozott:

— Mindenekelőtt ki kell jelentenem, hogy én már nem vagyok vezérigazgatója a Törlesztési Banknak, mert az elmúlt szombaton kiléptem a bank kötelekéből (s azóta nem is voltam már bent hivatalomban. Távozásomnak okát a múlt héten közöltem Szivák Imrével, a bank elnökével és a végrehajtó bizottsággal. A sajnálatos katasztrófa felment engem a további hallgatástól és elmondhatom a történeteket:

Visszaélések és szabálytalanságok.

— Mikor néhány hét előtt elváltam a Törlesztési Bank vezérigazgatói állását, természetesen átvizsgáltam a bank könyveit és egész ügykezelését. Mikor ezzel a munkával elkészültem és megvizsgáltam a bank igazi mérlegét, láttam, hogy a banknak nagy deficitje van és hogy az ügykezelés körül évek hosszú sora óta legnagyobb mértékű szabálytalanságok és inkorrektiségek történtek. Azt a veszteséget, a mi a bankot e szabálytalanságokból kifolyólag érték, vizsgálódásom eredménye alapján 2 és fél—3 millió koronára becsültem. Ezt a lesújtó valóságot azonnal közöltem Szivák Imrével és a végrehajtó bizottsággal és kijelentettem Sziváknak, hogy vagy rendelkezésemre bocsátja azonnal a hiány pótlására szükséges összeget, amely nélkül a bank korrekt vezetését nem vállalhatom, vagy pedig

nyomban kilépek a bank kötelekéből. Szivák néhány napi gondolkodási időt kért, mikthogy azonban az elmúlt szombati ígérete dacára nem adott megnyugtató választ, közöltem vele, hogy kilépek az intézet kötelekéből és kilépésemet nyilvánosságra fogom hozni. Szivák arra kért, hogy másítsam meg elhatározásomat, mindenképpent pedig halaszszam el kilépésem publikálását, mert ebben az esetben ó kénytelen a pisztoly csöve elé állani. Nagyon természetesen, hogy ilyen körülmények között elálltam kilépésem publikálásától és csak megbírt barátammal, akiket kezdettől fogva beavattam a dolgokba, tudattam kilépésemet.

— Ami a Törlesztési Bank ügyeit illeti, nagyon természetesen, hogy bizonyos tartózkodásra vagyok kötelezve és csak annyit mondhatok, hogy a bankot régebben jelentékeny tőzdeveszteségek érték és szerencsétlen vállalkozásokba befektetett tőkék révén, valamint a személyi hitelnek túltengő kultiválása, különösen az igazgatóság néhány tagjának túlnagy érdekeltsége következtében a bank anyagi ügyei Szivákra nézve igen szerencsétlen konzekvenciákkal jártak.

Felszámol a bank.

Budapestről jelentik: A Törlesztési Bank Részvénytársaság ma délután ülést tartott, amelyen egy megilletődéssel emlékeztek meg az intézet elnökének, Szivák Imre országgyűlési képviselőnek váratlan és tragikus körülmények között történt elhunytáról. Az igazgatóság gyászának a jegyzőkönyvben ad kifejezést.

Ezután az igazgatóság az intézet pénzügyi helyzetével foglalkozott és azon esetleges hatásokat mérlegelte, melyek egy részét az intézet elnökének halálával, másrészt a lemondott vezérigazgatónak, Somló Gyulának egy délutáni lapban megjelent szokatlan nyilatkozata folytán állottak elő. Az igazgatóság mindenképpent az intézet státuszának pontos megállapításával foglalkozott, ez a munkát azonban még befejezést nem nyert, de azt a kétséget kizáró tény megállapította, hogy a vezérigazgató nyilatkozata, amely a pénzügyi körökben, különösen pedig a közönség körében méltán kelthetett bizalmatlanságot, nem felel meg a valóságnak, mert az intézet jelenlegi állapota szerint is felszámolás esetén mindennemű fizetési kötelezettségének eleget tehet.

Ezzel a hivatalos jelentéssel szemben a Pester Lloyd úgy értesül, hogy tényleg állnak fenn nehézségek, azonban az esetleges felszámolás esetén csakis a részvényesek szíveskedjenek kárt. Mindenesetre a bank egy havi moratoriumot fog kérni, amíg az intézet pontos mérlegének megállapítását fordítanak.

GYÁSZROVAT.

Halálozások. Petrovazky Jenő, Petrovazky Dezso aradi törvényszéki irodavezető fia 67 éves korában március 19-én meghalt. Elhunytat ma Szegedre szállították és ott családi sírkertben holnap temetik el.

Sulyos csapás érte Róth Izidor kereskedő nejét, azúl Reyer Laurát. Gyermekek, Rósi és kinos szenvedés után 4 éves korában hozzátartozói végtelen fájdalomra jobblétre szenderült. Metése ma délután 3 órakor lesz a Szent Pál 13. sz. házból.

!! Hatóságilag engedélyezett végeladás !!

**Összes raktáron levő kész cipőárui-
mat üzletfelosztás miatt minden elfo-
gadható árban kiárusítom.**

KLEIN JÓZSEF
ARADON, PETŐFI-UTCA.
Városi és megyei telefon szám 826.

— Menyasszonyi kelengyék és alkalmi ajándé-
kok legolcsóbb beszerzési forrása Fischer Mór
Arad, üveg, porcellán, lámpa és díszműáru
kereskedése Andrassy-tér 20. Városi és megyei
telefon 568.

— A m. kir. állami magvizsgáló állomás hi-
vatalnokai, kik jelenleg szemlét tartanak a vidé-
ken, hogy megtudják, kik árusítanak arankás he-
remagvakat, tegnap sürgős utasítást kaptak, hogy
a legszigorúbban ügyeljenek, miszerint az or-
szágba került silány, kevert csiraképtelen répa-
magot ne hozzanak a kereskedők esetleg forga-
lomba. A mi kereskedőnk is saját és a köz ér-
dekében cselekednének, ha csakis legelsőrangú
cognél szerzik be a répmagvakat, amennyiben
nem az olcsó ár nyújt biztosítékot a mag meg-
bízhatóságára nézve, hanem annak fajazonossága
és jó csiraképesége adja meg az igazi értéket.
Ezért a gazdaközöniséget is figyelmeztetjük, hogy
csakis ott fedezze répmag szükségletét, ahol tel-
jesen megbízható magvakat árusítanak. 6769

— Születések, halálozások és házasságok. Az
aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 20-án a
következő születéseket, halálozásokat és házassá-
gokat jelentették be: Született: Gulyás Péter
bottíazolganak Mária nevű leánya. Engi József
munkásnak Ilona nevű leánya. Rosmanith Géza
borkereskedőnek Béla nevű fia. Jukss András
vasutasnak Sándor nevű fia. **Meghalt:** Török Fe-
renc 3 hónapos fiú. Petrovsky Jenő 30 éves üve-
gész segéd. Özv. Reinhold Mórné 55 éves magán-
zónő. Matykó Ferenc 77 éves magánzó. Riskó
Imre 43 éves vasúti fűtő. Bálint Vida 58 éves
napszámos. **Házasságot kötött:** Pály Pál gépész
Szailer Margittal.

— Elite és Revue Parisienne párisi divatlap
tavaszi és nyári száma színes képekkel és ma-
gyar szöveggel, kapható **Juhász és Társa** mo-
dern könyvesházában Andrassy-tér 16. ss.

— Csak Mauthner féle magvakat vásárolnak
helyesen gondolkodó, számító gazdák és ker-
tészek még akkor is, ha mások olcsóbbak vol-
nának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez
csakis a magvak rovására és a vevők kárára
lehetséges. 6881

— Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla 5
perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1
üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag
a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárában
Arad, Boros Béni-tér. 4676

— Medgyaszay Vilma a világhírű kabaret mű-
vésznő így ír a dr. Biró-féle Havasi-Gyopár
krémről: Kedves Doktor Ur! Az ön által ké-
szített „Havasi Gyopár Crém“ a legkitűnőbb
arokréim! Mindenkinek ajánlhatom. Kitűnő tisz-
telettel Medgyaszay Vilma. 5093

— Olcsó üzleti könyvek Ingusz J. és Flia
Weitzer János-utcában egyesített könyv- és pa-
pírkereskedésében. Telefon 517. 6071

— Értesítés. Uri-hölgyközöniséget és nagy-
rabecstűlt megrendelőimet értesítem, hogy a
legdivatosabb angol és francia szövetségű
gaim nagy választékban megérkeztek. Szíves
látogatást kér **Nemeth János** női ruha divat-
terme Arad, Deák Ferenc-utca 30. szám
I. emelet.

— Egész könyvtárakat és hangjegyeket vesz
Kerpel Izó könyvkereskedése. 4871

— Tavaszi divatlapok **Kerpelnél**. 4871

— Tisztelettel értesítem a n. é. hölgyközön-
séget, hogy bécsi bevásárlási utamból megjöt-
tem és **magammal hoztam a legújabb és leg-
szébb párisi és bécsi modell újdonságokat.**
Üzletem régi jóhírneve garanciát nyújt a höl-
gyeknek, hogy olcsó áraink mellett senki sem
versenyezhet velem. **Grünblatt Antonia** női ka-
lap divatterme Szabadság-tér 11.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

TARKASÁGOK

(Még egy kérdés.) **Mariska** Vilmos dr., a
tegnap elhunyt egyetemi professor valóságos réme
volt azoknak a jogászoknak, akik nem teljesen
alapos tudással jelentkezték nála vizsgára. Igen
gyakori volt nála a butás és ezért a jogászok min-
dig lehetőleg úgy intézték a dolgot, hogy ne hozzá
kerüljenek vizsgára. De a szigorú professornak
azért voltak olyan „pillanatai“ is, mikor eltekin-
tett elveitől és enyhébben bírálta meg a jelöltet.

Egy ilyen „jó“ napon került előbe **Weiss Mór**
másodéves joghallgató is. **Mariska** sokasága elle-
nére sok kérdést adott fel a jelöltnek, de ez még
a száját sem nyitotta ki. Végre türelmét veszve
szólt meg **Mariska**!

— Hát kérem, mit kérdeznek már ötől?
A jelölt homlokáról csurgott már az izzadság,
s halálsápadtan szólt:
— Tessék talán megkérdezni: honnan sze-
rehte ez a szegény **Weiss** a vizsgapénzt?

(**Falusi leány Pesten.**) Régi dolog, hogy
a főváros ujabban a vidéki lakosság nagy kontin-
gensét ugyszólván magába szívja. A faluk tekin-
telyei kürdenek is ez ellen rábeszéléssel, szép
szóval, de nem valami nagy sikerrel.

Egyik arad megyei jegyző megtudta, hogy a
falujából felkészül egy leány **Pestre**. Találkozott
vele az utcán s igyekezett lebeszélni:
— Nézd fiam, ne menj fel abba a bűnös
városba! Még rossz utra térsz! Nem lesz ennek
jó vége!

— Hát pedig fel kell menni — felelte a
leány — nem tudunk megélni itt az éds' anyám-
mal. Ott majd könnyebben megy! Lesz szép ke-
resetem, mert fent majd kitanulom a nénéem mes-
terségét!

— Hát aztán mi a nénéd? — kérdezte a
jegyző.
A leány pironkodva felelt:
— Szoptatósdajka!

(A rossz kibic.) A kávéház egyik zöld asz-
talánál nagyban folyik az alsós. Egy seínész és
két újságíró közt folyik a bősé csata s a győzte-
sek mindenképen az újságírók, mert a színész ál-
landó veszteségben volt. S mit tesz a rossz játé-
kos, ha állandóan veszít? A kibicet okolja. Az
énekes is dühös kétségbeeséssel förmedt rá a mel-
lette szótlanul ülő jámbor urra:

— Ugyan kérem, menjon má' innen, hisz el-
veszitek maga miatt minden játékot!
— Igazán, — felelt a kibic — a játékot én-
miattam veszi el Hát a hangját, hogy vesztette
el; mert hisz éneklés közben nem is kibicstem
mágának.

Fogzás idejében

a kicsinyek, kik az első hónapok-
ban szépen fejlődtek, gyakran visz-
szamaradnak, boszusak. Ilyenkor
azt szokták mondani, hogy fogzási
nehézségek lépnek fel. Ezen, ugy-
a gyermekre, mint az anyára
kellemetlen zavar megelőzésére és a
kicsinyek tartós fejlődésének biztosí-
tására, ajánlatos nekik rendszeresen

A Scott-féle el-
járás védjegyét —
a halász-képet —
figyelembe venni.

SCOTT-féle Emulsió-t

adni, még pedig már a fogzási idő beállta előtt.
Ez esetben tapasztalhatják a szülők, hogy ki-
csinyük az oly félelmetes fogzáson milyen
könnyen átesik és gyönyörű fehér fogcscakkal
bir. Bevásárlásnál kifejezetten **Scott-féle Emulsió-t**
kérjék. A **Scott-féle** eljárás már 35 éves és
garancia úgy a jóság, mint hatás tekintetében.
Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Minden gyógy-
tárban kapható. 676

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Ösztöndíj fiatal kereskedők részére. Az
aradi Kereskedelmi és Iparkamara és uton is
tudatja az érdekeltekkel, hogy a kereskedelem-
ügyi miniszter az „Erzsébet királyné ösztöndíj-
alap“ 1912. évben kiosztandó kamataiból 9 drb.
egyenként 2500 korona értékű ösztöndíjat szá-
ndékozik adományozni. Az ösztöndíjért magyar
honosságú fiatalabb kereskedők folyamodhat-
nak, kik keleti kereskedelmi akadémiái tanul-
mányaiknak legújabb jó eredménnyel történt
elvégzése után már három évig gyakorlati ke-
reskedelmi téren működtek. Az ösztöndíjak
odaitelésénél csak oly egyének jöhetnek tekin-
tetbe, akik katonai szolgálatukat már teljesít-
tették, vagy az alól végérvényesen felmentet-
tek. A pályanyertes valamely szabadon válasz-
tandó és a pályázati folyamodványban megem-
litendő jelentékenyebb külföldi városban, vagy
kikötőben, mely nagy tengerentúli kivitelű bir,
tartozik legalább egy évet eltölteni. E önyben
fog részesülni sz oly pályázó, aki a keletindiai
piacoknak kivitel-kereskedelmünk szempontjá-
ból leendő tanulmányozását tűri ki céljául, il-
letve az alábbiak szerint Bombayban vállal al-

NEUMANN M.

url szabó
ss. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe Arad.

Elősmert legjobb minőségű áruk.
Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre.

kalmazást, ennek folytán az esetekben, ha alkalmas pályázó jelentkezik, hajlandó lesz a miniszter eszen célra két 2500 korona értékű ösztöndíj ösztönzésével — egy 5000 (öt ezer) korona ösztöndíj adományozását fontolórra venni. A pályanyertes az általa választott külföldi városban, illetőleg kikötőben oly módon tartozik egy évet tölteni, hogy ott az illető piac tanulmányozása céljából, vagy önálló üzleti működést fejtesen ki, vagy valamely nagyobb kiviteli cégnél állandó alkalmazást nyerjen; a kiviteli viszonyokat és kereskedelmi szervezeteiket tanulmányozza a tapasztalatairól rendszeres jelentéseket és tudósításokat küldjön. A részletes feltételek megtudhatók és a pályázatok beterjeszthetők a kereskedelmi miniszterhez címezve az aradi Kereskedelmi és Iparkamaránál, ahonnan azokat a kamara javaslataival együtt felterjesztik. Az adományozandó ösztöndíjakra vonatkozó kérvények a Kamarához legkésőbb folyó évi április hó 30 ig nyújthatók be.

Felső ipariszkolát végzett iparosok ösztöndíja. A kereskedelmi miniszter a magyar kereskedelmi bank által alapított külföldi tanulmányutakra szánt ösztöndíj kamatait, 1350 koronát a folyó évben egy felső ipariszkolát jó sikerrel végzett iparosnak szándékozik kiadni a következő feltételek mellett: Az ösztöndíjért folyamodhatnak oly iparosok, kik valamely hazai felső ipariszkolát jó sikerrel végeztek, mely körülmény iskolai végbizonnyalványai igazolható. A folyamodványban megjelölendő azon speciális ismeret, melynek elsajátítása vagy továbbtanulmányozása végett ez illető tanulmányutat megtenni szándékozik. Felemlítendőek folyamodónak esetleges számlunkáirai az illető ismeretkörben, valamint a nyelvismeretek és a tervezett tanulmányút programja és időtartama. Végül megemlítendő a folyamodványban, hogy folyamodó miként véli szerzett ismereteit és tapasztalatait a tanulmányút befejeztével itthon értékesíteni. Oly pályázók, kik jeles iskolai képzettség mellett a tanulmányozandó, vagy elsajátítandó speciális ismeretek körében már elméleti vagy gyakorlati irányú tanulmányokra bivatkozhatnak és ezt igazolni képesek, valamint kellő nyelvismerettel bírnak, az ösztöndíj odaítélésénél előnyben fognak részesíteni. A pályanyertes a tanulmányút róla miniszter urhoz jelentést tenni tartozik. A fentiek figyelembe vételével szerkesztett folyamodványok a kereskedelmi miniszterhez címezve az aradi kereskedelmi és iparkamarához április hó 15 éig nyújthatók be.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, március 20

Köszárú.

Ame sika 1/2-el olcsóbb. Kínálat vételkedv gyenge, 8 ezer mm. 5—10 fillérrel olcsóbb.

Határidő.

	Déli sárut	2 órai sárut
Búza 1912. áprilid	11.45—11.46	11.38—11.39
Búza 1912. májusra	11.46—11.47	11.41—11.42
Búza 1912. októberre	10.75—10.76	10.70—10.71
Rozs 1912. áprilásra	9.82—9.83	9.79—9.80
Rozs 1912. októberre	8.80—8.81	8.70—8.71
Vegyes 1912. májusra	8.70—8.71	8.69—8.70
Zab 1912. áprilásra	9.84—9.85	9.89—9.90
Zab 1912. októberi	8.32—8.33	8.30—8.31

az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés)

— Március 20. —

Magyar aranyjárdék 4 ¹ / ₂ %	109.70
Magyar koronajárdék 4 ¹ / ₂ %	89.70
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ %	77.80
Magy. földt. herm. kötvény 4 ¹ / ₂ %	90.50
Horvát-szlavon földt. herm. kötvény	92.25
Magyar nyeresémsorsjegy kölesén	215. —
Tiszasszab. és megedi sorsjegy kölesén	149. —
Osztrák járadék papírban	90. —

Osztrák járadék esztibe	13.10
Osztrák járadék aranyban	14.40
Osztrák koronajárdék 4 ¹ / ₂ %	90.10
1880. évi osztrák államsorsjegy	159. —
Osztrák-magyar bankrészevény	19.75
Magyar hitelbank-részevény	855. —
Osztrák hitelintézet részvény	850.75
Osztr.-magy. államvasúti részvény	83. —
10 frankos arany (Napoleonkor)	19.18
Vémet birodalmi márká	18. —
London vista	241 3/4 %
Páris vista	95 67 1/2 %
10 márkás arany	28.59

A Temesvári Lloyd-Társulat

Magyarosarnokának hivatalos Árjegyzése

Távirati tudósítás.

Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. március 20

Búza (szokvány-minőség):	
76 kilogrammos	10.60—10.70
77	10.70—10.80
78	10.81—10.90
79	0.90—11.10

Búza (Temesvári keresk. áru):	
76 kilogrammos	10.50—10.95
77	9.15—9.20
78	9.20—9.30
79	9.00—9.05
75	8.55—8.60

Kőbányai sertéspiac.

Márc. 20

Március 19. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 820 kilogrammon felüli súlyban) 150—152 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 154—156 fillér. Közép (páronként 240—280 kigr.) 154—156 fillérig.

Sertéselészlet: 1912. évi március hó 16. napján volt készlet 24346 drb. — 1912. március hó 17 én felhajtott 531 drb. — 1912. március 17 én elszállított 189 drb. — 1912. márc. 18. napjára maradt készletben 24738 drb.

A hízott sertésüzlet irányzata: csendes.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZINHÁZ.

Csütörtök, 1912. március hó 21-én

B. bariet

B. bariet.

Györgyike, drága gyermek.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Szomori Dezső. Rendező: Keszler Ede.

SZEMÉLYEL:

Mikár Ferenc	Várnai Jenő.	Tersánszky	Dr. Beregi S.
Mikár F.-né	Benkőné.	Glanz Hugó	Vas Jenő.
Györgyike	Harmath J.	Pavlics Lóri	Follinusz-né.
Anna	Kápolnay J.	Ida leánya	Nógrádi M.
Stefi	Vendrey V.	Sofför	Keller István.
Hübner Félix	Keszler Ede.	Halasz	Cseh Ferenc

Közdete este 1/2 8 órakor.

NYILTTÉR.*

'HÁREM'

a legjobb gummi,

1 tuéat 4 korona. Aradon egyedül

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

drogeriájában kapható.

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 20. SZÁM.

GYÖRGY

NŐI FELÖLTŐ-ÁRUHÁZA

ELEGÁNS SZABOTT ÁR.
ANGOL RAGLÁNOK,
SELYEM- ÉS
ETAMINE-KÖPENYEK,
POSZTÓ FELÖLTŐK,
LEÁNYKA-KABÁTOK, SAJÁT MŰHELY.
GYERMEK-KABÁTOK,
ANGOL COSTUMEOK,
TROTTEUR-COSTUMEOK,
LEÁNYKA-COSTUMEOK, TELEFON 855.
DIVATALJAK.

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 8. SZÁM.

A MINORTA-TEMPLOMMAL SZEMBEN.

Képkiallítás

az aradi mérnök- és építész-egylet helyiségében a Központi Szállodában **megnyílt**, hol 3000 darab szülődaban művészi festmény **jutányosan eladatik.**

Nyitva: d. e. 9-től 1-ig, d. u. 3-tól 6-ig.

A képkiallítás f. hó 22-én zárul. — Belepti-díj nincsen.

F. hó 21-én csütörtökön, d. u. 5 órakor.

TOMBOLA-JÁTÉK

Nyeremény 10 darab festmény.

A kiállított képek az alanti festők művei: Kézdi-Kovács László, Neogrady Antal, Sz. Kunka Jenő, Nádler Róbert, Deák Ebner Lajos, Rozenmayer I., Hercz Cezár, Hejer Arthur, Margittay Tibamér, Telkesy Valér, Pap Emil, Papp Sándor, Berkes Antal, Németh Bertalan, Szász István, Czencz János stb. 1600

EAU de COLOGNE.

Rendkívül finom, igen tartós illatu kölni viz. ...

Török Andor és Társa

drogeria és illatszerüzlete 231

Arad, Andrassy-tér 20. sz.

Telefonszám 900.

Női és leány gyapju kötött kabátok (Paletote) minden szinten a legnagyobb választékban. Női kabátok 9—9.50 koronától — leány :: kabátok 5—5.50 koronától feljebb ::

Bársony Andor harisnya-, kötött és szövött-áru üzletében kaphatók 5961. Arad, Szabadság-tér 17. sz. Telefon 642. sz.

Varga Kálmán

női divatterme, Aczél Péter-utca 2.

Párisi és londoni szövet-
ujdonságai megérkeztek.
A hölgyközönség szives
figyelmébe ajánlom. 991

Otthon is lehet
igen jó ízű
RUMOT készíteni
a nálunk kapható
COMPOSITIOVAL.

Török Andor és Társa
drogeria és illatszer üzlete
Arad, Andrassy-tér 20. sz.
Telefon szám 900. Telefon szám 900.

APOLLO SZINHÁZ
az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.
Uránia Magyar Tudományos Színház aradi szinpadja.
Ma csütörtökön, 1912. március 21-én:

1. Szentpétervár. Természetutáni remek felvétel.
2. Ki van becsapva? Kacagató slágerkép.
3. A nyomor áldozata. Amerikai dráma.
4. Salzburgi Alpesek. Természetutáni felvétel.
5. Öröög a skatulyában. Kacagató.
6. Sicíliai vér. Szenzációs parasztdráma 2 felvonásban. Sláger kép.
7. Pali a nevelőintézetben Kacagató.

Előadások kezdete d. n. fél 6 órától folytatásig 11 óráig.

URANIA
Mozgófénykép színház.
(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)
Ma csütörtökön, 1912. március 21-én:

1. Az első barack. Humoros.
2. Pék és kéményseprő. Kacagató.
3. Barnaki kapitány. Mulatságos.
4. Dráma a tenger fenekén. Hős tett a tenger alatt járó hajón Tengerész dráma 3 felvonásban.

Előadások d. n. 1/6 órától kezdve este 11 óráig. —
Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér. —
Az előadásra bármikor be lehet menni.

Csak azoknak a cigarettázóknak
a kik egészségükre való tekintetből nem számolnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni.

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 " 12 "

1000 doboz 1000 levelet 70 " 50 "

Orvosi tanácsra a lapot nyomtatásuk előtt minden lapocskában benne van.
Készítette a Magyar Állami Nyomdaipari Rt. **MODIANO** vezényelése alatt.

Kapható: Huszerl M dohánykülönlegességi áru-dájában. 8085

Névjegyek
csinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA RÉSZVENYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

Aradon és vidéken elismert leg-
olcsóbb kalapbevásárlási forrás.

Megérkeztek a legújabb
női modell kalapok.
rendkívül olcsó árban.
Leányszalmakalapok óriási választéka
Férfi divat nyulszőr vagy gyapju kalapokban nagy raktár.
Több egyletnek kalapszállítója.
Bármilyen kalapfestés és javítás
Panama-kalapok vegyileg tisztítását olcsón elvállalom. 1653
**Vidékről három kalap be-
küldésénél a portót nem számítom fel. — Tisztelettel**
**Bittenbinder
Konrád, kalapos**
Arad, Deák Ferenc-u. 42.
Villanyerőre berendezett kalapgyártás, Csere-
novits Péter-utcai 19. sz. saját házámban.

493 - 1912. tkvsz.
**Együttes árverési hirdetményi
kivonat.**

Az aradi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kalmár József, aradi lakos, mint jelentkező, továbbá Domokos Bálintné szentleányfalvai és végül dr. Berger Ernő ügyvéd, aradi lakos, mint ezuttal csatlakozóknak kimondott végrehajthatók javára 59 kor. 10 fill., 150 kor. és 40 kor. tőkeköveteléseik és járulékaik behajtása végett az aradi kir. törvényszék területén levő, Arad-város határában fekvő, az aradi 7564. sz. tjkvbán 6970-4011. hrsz. alatt felvett Dugonics-utca 20. sz. ház és udvarra az árverést 2170 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1912. évi április hó 15-ik napjának d. n. 3 órákor az aradi igazságügyi palota földszint jobbra lévő 43 sz. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár fele-része, vagyis 1085 koronán alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 217 koronát készpénzben vagy az 1881: LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyárral számított és az 1881. évi november hó 1-én 3433. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt

óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság.
Arad, 1912. évi január hó 23-án.
Aksay, s. k.
1785 kir. törv. bíró.

A mesterdálnok...

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegtek, varrok,
Rajt van 6681

ALMA
kaucsuk-sarok.

**Női divatterem-
megnyitás!**
1965]

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközön-
ségnek szives tudomására adni, hogy **Aulich
Lajos-utca 20. sz. alatt, I. em.** egy
a mai kor igényeinek minden izlését kielégítő
női ruha-divattermet nyitottam.

Kérem a n. é. hölgyközönség szives bizalmát, vagyok kitünő
tisztelettel
KARPELESZ IRÉN.
Tanuló és fizető lányok felvétetnek.

Szőlőtelepítők figyelmébe!

Kitűnő minőségű szőlő-
oltványok ezre 150 korona.

Ne vegyen addig,

míg tőlem árjegyzéket
nem kér. Az összes bor-
és csemege-fajokból száll-
íthatok Ripária Portális
és Montikola alanyon.

Rendelésnél 1/3 előleget
kérek. 1611 Cím:

Nagy M.
Marosvásárhely.
Gecse Dániel-utca 39.

Kovács,

nős, aki a gépész
felügyelete alatt
áll, belépésre 1761

kerestetik.

Vizsgázott egyének
előnyben részesül-
nek. :: Ajánlatok

a monyorói uradalomhoz,
u. p. Bokszeg cimzendők.

MIZERA JÓZSEF

KÉPESITETT KÖMŰVES MESTER

Irodája:

Arad, Ilona-utca 34. sz.

Elvállal e szakmába vágó
mindennemű építkezéseket,
ugyszintén tervezések és
költségvetések készítését
helyben és vidéken.

Ugyanott 95

ócska ajtó és ablakok kaphatók.

A zsidó husvétii ünnepekre ajánl Farkas Ábrahám

ARAD, Lázár Vilmos-utca 1.

Kitűnő husvétii
bort és husvétii
szilvoriumot.

1587

Nagyban és kicsinyben.

Ne mulassza el!

mielőtt óra- és ókszer-

szükségletét beszerezné
felkérésre vételkény.
:: szer nélkül ::

Vogel László

szőlő- és ókszerész üzletét.

Veszek zálogéledulát,
tört aranyt vagy más
tárgyakra beszerélem.

Arad, Weitzer János-u. 6

Uj leányiskola-épület

Elsőrendű mész, cement, gipsz

és mindennemű építési
anyag olcsóbb mint
bárhol. Megrendelé-
sek gyorsan és pontosan
intéztetnek el. 1631

Virág Kálmán

építési anyagraktára
Arad, Erzsébet királyné-körut 59.

Molnár Antal

épület- és butorasztales

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház.)

Elvállalja minden e szakba
vágó munkák készítését, ugymint
nedern lak- és boltberendezé-
seket, portál és épületmunkákat
a legmegbízhatóbb kivitelben,
a legolcsóbb árért.

Vás butorok legolcsóbb beszer-
zési forrása.

Szíves pártfogást kér kés szol-
gálatl 3961

Molnár Antal,
épület és műbutorasztales
J eskölesű fiu tanulónak felvétetik.

Legolcsóbb butorbevásárlási forrás!

Butorvevők szíves figyel-
mébe ajánlom saját készít-
ményű legizlésebb kivitelben
előállított és dusan felszerelt
háló, ebédő, salon, iroda, kony-
ha, előszoba butorüzletemet.

Hálószobák már 160
koronától feljebb.

Szolid munka! Legolcsóbb árak!

Szíves támogatást kér ki-
tűnő tisztelettel: 1246

Hirsch Mihály
asztalos

Asztalos Sándor-utca 1.
(Ring-gyógytár mellett.)

Gyár: Lázár Vilmos-utca.

Pótlásra és telepítésre
kiválóan alkalmas fajtisza

gyökerez ripária portalis

vesszöt egy és két éves
minőségben, bármily mennyi-
ségben szállít 1644

Hámory-Gazdaság
szőlőoltvány-telepe ARAD.

A husvétii ünnepekre

pompás színű
tojás-festékek,
Mikádó-papír. ::
Ostara-papír. ::
Quedlinorpapír.

Különböző
husvétii öntözőszerék,
Finom illatszerek

nagy választékban
kaphatók

Rozsnyay M.

gyógyszertárban

ARAD, Szabadság-tér.

Telefon 410. Telefon 410.

Winkler József

szőlővesző és szőlőoltvány termelő
Arad, Batthyány-utca 11.

Van szerencsém a t. szőlő-
birtokos urak szíves tudomá-
sára hozni, hogy ez évi ter-
méséből nagymennyiségű
kiváló szép fajtisza, és
gyökerezett bor és cse-
megefaja 1607

SZŐLLŐOLTVÁNY

ugyszintén szőlők pótlására
kiválóan alkalmas 1 és 2
éves gyökerez Ripária
Portalis szőlővesző ké-
rül eladásra mérsékelt árak
mellett. Bővebb felvilágosítás-
sal és árajánlattal szívesen
szolgál

WINKLER JÓZSEF

ARAD, Batthyány-utca 11. sz.

Mész, cement, fedélcserép,
betoncsövek, cementburko-
lati lapok és virágcserepek
elsőrangú minőségben kaphatók
legolcsóbban (ezelőtt Vas és tsa)

BRAUN N. A. FESTÉK ÉS ÉPÍTŐ-
ANYAG KERESKEDE-
SÉBEN 1718

ARAD, Boros Béni-tér 7. sz.
Telefon 387. szám.
Gipsz saját kőbányai gyárából.

Nemes gyümölcsfa,

1400

körte, alma, cseresznye, kajszin, barack, besztercei szilva, ringlota, meggy, magas büszke, 1 méter és 10 centi és 20 magas egy és két éves szép kifejlett koronájú birsalma, őszi barack többféle fajokban árusítatik az aradi hetipiacokon a **Tököl-téren**,

Klembárczki István

gyümölcsfa iskolája
ZSIGMONDHÁZA.

Levelék **Kisszentmiklósr**a címzendők.

Értesítés.

Az orthodox hitsorsosokat értesítem, hogy a

frissen sült orthodox pászka

rabbi ur felügyelete alatt egyedül nálam rendelhető meg és az már azonnal át is vehető. Ugyancsak nálam igen jutányos árban **husvétli zománczedény** is beszerezhető.

1666

Krémer Ernő

Forray-utca 4. (Kapu alatt.)

Építetők figyelmébe!

A nagyérdemű közönség tudomására adom, hogy hosszabb távollét után Aradra ismét visszatértem és

1804

építészeti irodámat

újlag üzembe helyeztem. Bármilyen az építészet terén előforduló új és tartozási, átalakítási munkálatokat elvállalok és azokat felelősség terhe mellett készítik. Tervek és költségvetések készítését úgy emeletem mint földszintes házakra elvállalok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

CSOBÁN TIVADAR építész
Arad, Deák Ferenc utca 20.

Megérkeztek

a cipőkülönlegességek!

Divatos világos sárga cipő 16 kor.
Legujabb szürke félcipő 12 kor.
Fekete divatos finom cipő 8 kor.
Antilop félcipő 11 kor.
Barna divat félcipő 8 kor.
Férfi barna félcipő 13 kor.
Férfi barna magas 15 kor.
Férfi zsevro gombos 11 kor.
Férfi zsevro bergst. 9 kor.
Kalapkülönlegességek 3 kor.

Fehérneműk és nyakkendők nagy választékban a legolcsóbban csakis 1447

IVÁNYI MENYHÉRT cégnél

a Forray-utsában.

Telefon
szám 23.

Ujj János

cement-ipartelepe, Kisjenő-Erdőhegy és Nagyzerinden (Arad m.)

Készít betoncsöveket, kövező lapokat, műmárvány terazzo és mozaik lapokat, oszlopokat, lépcsőket, pallókat, cserépet, téglát, vasbetétes kutgyűrűket, kályha-alátéteket tetszés szerinti hosszúságu itató vályukat stb.

Ezen ipartelep költségvetéseket és terveket, vasbetétes betonhidakra és járdák betonozására is készít. 5841

Telefon
szám 23.

!!Uj kész butorüzet!!

Értesítem, hogy Arad, Boros Beni-tér 6. sz. alatt egy sajátkészítményű

KÉSZ BUTORÜZLETET

létesítettem, hol dus választéku raktárt tartok **háló-, ebédlő-, előszoba és konyhaberendezések**, ugyszintén mindennemű **mat** és **politirozott** munkákból legolcsóbb árakban. Megrendeléseket leggyorsabból, legmodernebb kivitelig, rajz szerint leggyorsabban elkésztek.

Szivespártfogást kér:

JÓNÁS ALADÁR

asztalosmester. 1425

Műhely: Gr. Károlyi Gyula-utca 10. szám.

Telefonszám 748.

Telefonszám 748.

Vizvezeték- és csatornázásberendező műhely!

Hol mindennemű csatornázást, fürdőt, klosettet, szivattyút, ennek átalakítását, olcsón és pontosan eszközölöm helyben és vidéken. 26 évi tapasztalataim, ugyszintén 16 évi aradi működésem elég biztosíték tisztelettel rendelőknek, hogy az elvállalt munkát szakszertűen és pontosan eszközölöm. A nagyérdemű közönség pártfogását kéri 1348

Mókos Márton

szerelőmester Arad, Fábrián-u. 12.

1789

Lányi Marcell

czipőkülönlegességek raktára
Arad, Atzél Péter-utca 1. szám.

A tavaszi újdonságok cipőkülönlegességeimben már megérkeztek és azok részben a kirakataimban, részben üzlethelyiségemben minden vételkényszer nélkül a n. é. közönség rendelkezésére áll. ..

APRÓ HIRDETÉSEK
folytatása.

KÖLÖNFÉLE.

Ha megfázott

ne orvosságot, de egy csésze Vojtek és Weiss féle teát igyék. III-711

Arad legrégebb kerékpár-, varrógépraktára és javító műhelye. Alapítatott 1891. Hammer Vilmos, villanyműszerész Arad, Szabadság-tér 7. szám. Egyedüli képviselőt a világhírű Pfaff varrógépekből, Heikal, Premier, Puch és Viktoria kerékpárokból. Telefon 96. 481

A legfinomabb

és legzamatosabb rumot készíthetjük pár perc alatt a Földes-féle rumessentiából. Köztudomású dolog, hogy a legelőkelőbb urházaknál ezt a rumot használják, mert teljesen egyenértékű az importált rumokkal. Egy literre való adag 30 fillér. Finom francia és német gyártmányú likőrössentiák, melyekkel a legfinomabb, páratlan zamatu és színű likörök állíthatók elő, üvegenként 50 fillér és 1 korona. Földes Kelemen gyógyszer-tára Arad. 1224

Ha nem jól eszik

a hizója, adjon neki Vojtek és Weiss hírneves állat tápporától. III-711

Üzlet-helyiség

Forray-u. 7. sz. a. **k i a d ó.**
Bővebbet Wohlberg Lipót Boros Béni-tér 22. 1832

Új asztalos műhely!

Arad, Schweidel József-utca 1. és Vécsey-utca 7. Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Aradon, Schweidel József-utca 1. és Vécsey-utca 7. sz. házban epelet és butorasztales műhelyt nyitottam. Elvállalok épület-, butor-, portál-, konyha- és boltberendezéseket a mai kornak teljesen megfelelő modern kivitelben és jutányos árak mellett. — A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Doszpoly Géza
épület- és butorasztales. 1825
Tanulók felvételnek

Kinai császárkeverék

Thea
10 deka 60 krajcár.

Egyedüli lerakat
Németh Imre

cukorka kereskedésében.

Főüzlet:
Forray-utca 2 a. sz.

Fiók üzlet:
Andrássy-tér Központi szálloda mellett

Telefon 418.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy réz- és vasbutor gyáramat Aradon, József főherceg-n. II. sz. és Karolina-utcai sarkába helyeztem át, ahol

réz- és vas-butorokat
a legegyszerűbből a legmodernebb kivitelben készítik. Rézgyak t. mosdósztalesokat és éjjeli szekrényeket maranylappal ruhafogasokat, vasbutorokat, sodrony agybutorokat és kocsikéseket, gyermekágyat és gyermekkoscsikat, kóti berendezéseket, tűzmentes penzszekrényeket, faredényeket és rotortakat ónműködő hengerekkel, rugókat és rugayos árukat a legelőkelőbb árakon. Vidéki megrendéseket is pontosan teljesítek. A n. é. közönség becses pártfogását kéri maradtam tisztelettel

GARAI KÁROLY
RÉZ ÉS VASBUTOR GYÁRA
ARADON
JÓZSEF-FŐHERCEG-UT 11
TELEFON 897

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy helyben, Lujza-u. 3. sz. a. — (május 1-től Rákóczy-u. 22. sz.) — a mai kornak minden tekintetben megfelelő **angol női és férfi divat szalont** nyitottunk. — Sok éven át Budapest, Bécs és 5 éven át Berlin elsőrangú cégeinél szerzett tapasztalataink folytán azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a legmagasabb igényeknek is kifogástalanul megfelelhünk. Magunkat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlva vagyunk teljes tisztelettel: 1877

WEINHARDT ÉS HORVÁTH

A nőnek szépsége legnagyobb disze.
Ezt ápolni, megtartani a legnagyobb művészete a kozmeticiának. Egyik ilyen készítménye a modern esmeticának a **FULDES-féle Margit-Mosdópor.**

A mosdóporból egy evőkanálnyi kell oldani egy mosdó tálnyi vízben. Érezni fogjuk azonnal a mosdás után azt a kelles bizsergést, amelyet a fokozottabb mozgásba hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a nagyszerű hatást, hogy arcunk üde, ruganyos, harmatos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kisimul, megtelik, a porusok szabadon functionálnak s könnyen végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test nedveit, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő oxigénját, a fityegő ráncok elsimulnak. **Mosdáshoz egy evőkanálnyi használandó mentől hidegebb vízben. — RA I KORONA.**

Gutori Földes Kelemen gyógyszer-tára ARADON.

Villamos-felszerelések, electromotorok
legjutányosabban
Kalmár Józsefnél
Kaphatók 1871
Aradon, Salac-u.

Gara Miklós
saját készítményű cipőüzlete
Arad, Hunyadi-u. 3.

Tisztelettel értesítem Arad-város és vidéke n. é. közönségét, hogy a mai kor igényeinek megfelelő legdivatosabb férfi, női és gyermekcipő mintaraktárt rendeztem be saját készítményű cipőkből, hol raktáron tartok a legkényesebb igényeknek is megfelelő árut, rendkívüli olcsó árak mellett. Rendelések 24 óra alatt elkészítetnek. Ortopéd cipőket szakszerűen készítek. Kérem a n. é. közönséget, sziveskedjen meggyőződést szerezni cipőim izléses kiállításáról, jóságáról és olcsóságáról. Szives támogatást kér

Gara Miklós.
Kérem kirakatom megtekintését.

Ottlaka
jegyzői irodában egy a jegyzői teendőkből teljesen jártas **egyén** április 15-től alkalmazást nyer. Fizetése 1000 korona és a járlat - jövedelem.
Ottlaka, 1912. márc. 15.
Zubor Ádám
h. jegyző. 1801

"OLLA"
Kapható:
Török A. és Társa
drogeriájában
ARAD.

Ertesítés!

Ertesitem a n. 6. közönséget, hogy

asztalos üzletemet

Wesselényi-u. 1.sz. (Grallert-ház)

helyeztem át.

Elvállalok összes e szakmába vágó munkákat. Szíves pártfogást kér

Mikolás István

asztalos mester. 1336

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári raktára, valamint valódi

lignum sanctum-tekegolyók és bábuk

legjutányosabb árakban kaphatók.

Zimmermann Ignác

norinbergi, diszmnő és játéka-áru üzletében 1371

ARAD, Szabadság-tér 21.

ARADI (Seelinger) M. A.

uri, női és gyermekcipők raktára

Arad, Salacz-utca 1. sz.

Van szerencsém az igen tisztelt volt rendelőim, vevőim és a n. 6. közönség b. tudomására hozni, hogy cipőüzletemben

a mértékutáni megrendelések készítését megkezdtem.

Üzleti elvem a legjobb minőségű anyagból dolgozni, mérsékelt árak mellett.

Készítek amerikai, angol és francia divatkülönlegességeket, ugyszintén fájós lábakra orthopäd gyógycipőket.

651

Becsés pártfogásukat kéri tisztelettel:

ARADI (Seelinger) M. A. SALAC-UTCA 1.

TELEFON 902.

JAVÍTÁSOK ELFOGADTATNAK.

„Gambolier“

engedélyezett

IMPORTÁLT AMERIKAI

ügető mén Record 1.26,
(apja Bingen, Record 1.20)

fedez 100 koronáért. 1617

Ugyanitt eladó több jól behajtott amerikai félvér kocsiló.

Gutzjahr Gazdaság, Arad.

FOGAK

és fogsorok, aranyhidak és korónák ideálisan szépen, ragasztva kltünösek, készülnek

HALMOS

fogtechnikai műtermében Asztalos Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sarok),

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 658.

4971

PANKER F. VIKTOR

épület- és műlakatos, takaréktűzhelyraktára és javító műhelye

Arad, Boros Béni-tér 20. sz.

Telefon 590.

Takaréktűzhely

mintaraktáramat és javítóműhelyemet a nagyközönség szíves figyelmébe ajánlom. Raktárom tartok minden kész lakatosárakat u. m. vasablakok, vasrácsok, zászlótartók, vaságyak, sütők, kéményajtók, kéménytoldók forgó fejjel, üvegállvány, szellőző redők, kályha, kereszt- és hosszú pántok. Falszárításra vaskosarak kölcsönj mellett kaphatók. — Eladó egy rugós kalapács, esztergapad fénynyomásra, géptengelyek, szíjkerekek, lendítőkerekek, függőcsapágyak, fűvők és kézgépek, továbbá kávéház vagy vendéglő előtti vasvirágládák 19 darab, sodronyfonattal csiros kivitelben eladó. 1511

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

A TAVASZI ÚJDONSÁGOK

TELJES VÁLASZTÉKBAN MEGÉRKEZTEK. U. M. &

Angol raglanok,
Női divat felöltők,
Selyem- és Etamine-
köpenyegek,
Leánykabátok,
Gyermekfelöltők,

Angol kosztümök,
Troteur kosztümök,
Gyermek ruhák,
Divat blusok,
Pongyolák,
Divat aljak.

Gyászruhák és gyászbluzok

Szabott árak!

Telefon 238.